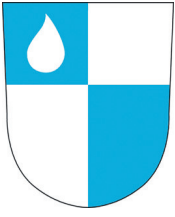

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Loe Väike-Maarja Valla Infolehte internetis
www.v-maarja.ee

ISSN 1736-9851

Nr 8 (198) SEPTEMBER 2010

Hind 3 krooni

Liitu meiega:

facebook

Väike-Maarja rahvamaja saal sai valmis

Septembrikuu keskel lõppes Väike-Maarja rahvamaja saalis remont, mille käigus OÜ Restaure tegi uue sisekujunduse (või õigemini taastas) ja pani uue valgustuse. Lehe ilmumisaajaks on saanud saal ka uued toolid, lavaeesriie ja kardinat pannakse hiljem.

Kui enne remonti oli saal valdavalt rohelistes toonides, siis nüüd on saal heledates rohekates toonides.

Remondi- ja restaureerimistöde käigus ilmes, et lisaks seina ülemises osas paiknevale bordüürile on veel teinagi trafarettbordüür, mis asub seina alaosas ja seegi on nüüd kenasti seina kaunistamas. Muinsuskaitseõnude näevad ette säilitada saalis ka 80-ndatel tehtud kujunduselementide fragmente. Et esialgset väljanägemist saali üldpildis mitte lõhkuda, siis neid saab näha rõdul.

“Remondi käigust juttu tehes sel-

gus, et ega inimesed eriti meie rahvamaja huvitavat arhitektuurilugu ei teagi. Nii otsustasime kutsuda rahvale rääkima oma ala professionaali Mart Kalmu,” ütles vallavanem Urmas Tamm.

Kultuurilooline õhtu toimubki neljapäeval, 28. oktoobril algusega kell 17.30 Väike-Maarja rahvamaja saalis, kus Eesti Kunstiakadeemia professor Mart Kalm tutvustab huvilistele 20. sajandi arhitektuuri Väike-Maarjas. Üritus on kõigile huvilistele tasuta.

Väike-Maarja aleviku arhitektuuripärl, unikaalne muinsuskaitsealuse hoonet, Väike-Maarja rahvamaja, on ehitatud 1912. aastal insener Fromhold Kangro projekti järgi ning mis on tsaariaegne suurejoonelisim maarahvamaja. Teised samasugused on hävinud. Tegemist on väga arhitektuuriväärtusliku näitega nii F. Kangro loomingus kui 20. sajandi algu-

ses kerkinud seltsimajade variantidest.

Saali ametlik avamine on juba 29. septembril kell 18.00.

Hilje Pakkaneni tekst ja foto

Väike-Maarja muusikafestivalil kuuleb ooperitähti ja näeb valgusmuusikat

Pille Lille Muusikute Toetusfondi ja Väike-Maarja valla ühisel ettevõtmisel korraldatav teine Väike-Maarja muusikafestival toimub seekord 7. - 9. oktoobriini.

“Pille Lille Muusikute Toetusfondiga on meie vallal head sidemed möödunud aastast, mil toimus Väike-Maarjast pärit laulja Vello Jürna 50. sünniaastapäevale pühendatud muusikafestival,” rääkis Väike-Maarja kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts. Laulja ja muusikaõpetaja Pille Lille ning tema muusikute fondi algatusel ellu kutsutud muusikafestivali peeti siitkandist pärit tenor Vello Jürna mälestuseks. Üritus tõi Väike-Maarjasse nimekaid muusikuid ja lõi tõelise ooperihustiku. Meile läksid väga südameisse Pille Lille tookord öeldud mõtted, kus ta rääkis, et tundis sisemist sündi korraldada festival varalähkunud Vello Jürna mälestuseks. Selle festivali jätkamine on nagu sideme jätkamine hea sõbra ja kolleegi Vello Jürnaga. Ka meie tahame festivali jätkamist igati toetada.”

Muusikafestival on hea võimalus tuua kammerlikumat muusikat maakohadesse. Ka Pille Lill on avaldanud soovi, et festival pühenduks edaspidi rohkem klassikalisele muusikale.

Eesti ooperitähede kõrval saab kuulda Väike-Maarjas ka üht Soome tangokuningannat, lauljat ja laululoojat Kirsi Rantod. Seekordsed festivali üllatusesinejad tulevadki Soomest: avapäeval, 7. oktoobril toimub Väike-Maarja kirikus kontsert Valon Siivin, mis eesti keelde tõlgituna võiks tähendada valguse puhastust ning kus esinevad Kirsi Ranto ja Hessa Laaksonen.

Valgus Puhastus on laulja-helilooja Kirsi Ranto ja valgustehnik Hessa Laaksoneni loodud poliitkunstile teos, milles on ühendatud muusika, valguse ja värvimaailma omapärane võimsus. Kirsi Ranto elukogemus on teinud temast tundliku, kuid tugeva elu tõlgitseja ja pannud ta tegelema üha sisukamate lauludega.

Kontserdi tutvustuses on Hessa Laaksonen öelnud, et tal on tungiv soov tuua inimestele „tükike taevast maapeale”. See sündis tema ainulaadsest tavast kasutada kogu ruumi valgustaevaloomiseks. Seda ka Soomes ainukordset valgusmuusikat, mis toob esile iga esinemiskoha kauniduse ja loob uudeid värvimaailmu, saavad huvilised vaadata-kuulata ka meie kirikus. (Pildigaleriid saab vaadata www.valonviisin.com.)

“Kontsert sündis heade Soome sõprade soovist kaasa aidata Väike-Maarja kiriku taastamisele,” ütles Väike-Maarja rahvamaja direktor Ville-Markus Kell.

Väike-Maarja inimesed on juba tutavad Olavi Hüppöneniga, kes organiseeris pärast tormi abisaadetise Soomest Väike-Maarjasse. Kohe oli ka Olavi Hüppöneni sooviks korraldada üks heategevuskontsert Soome muusikute osavõtul kiriku taastamise heaks. Nüüd see mõte teostubki. Kontserdil on võimalik annetada kiriku tornikiivri taastamise toetuseks. Meenutagem, et 18. augustil esines samuti heategevuskontserdiga Ebavere laululaval Eda-Ines Etti oma sõpradega.

Reedene muusikafestivali päev algab kell 15.00-17.00 kahe meistrilassiga. Pille Lille meistrilass lauljatele ja teistele

huvilistele toimub rahvamajas, Piia Paemurru meistrilass klaverimängijatele ja teistele huvilistele muusikakoolis.

Reede õhtul kell 18.00 annavad Väike-Maarja rahvale kontserdi vastreno-veeritud rahvamajas meie ooperitähed. Esinevad Pille Lill (sopran), Mati Kõrts (tenor), Margit Saulep (sopran), Piia Paemurru (klaver).

Laupäev, 9. oktoober on tervenisti täis mitmekesist muusikat. Elav muusika jõuab otsapidi ka Geogri söögituppa, kus kell 13.00 saab kuulata laulmas Pirjo Levandit ning teda kitarridel saatvaid Madis Arvistot ja Indrek Kruusimaad.

Alates 14.30-st toimub muusikakoolis kolm meistrilassi: kell 14.30-15.30 Madis Arvisto meistrilass kitarristidele, kell 15.30-16.30 Atlan Karpi meistrilass lauljatele ning kell 16.30-17.30 Madis Kari meistrilass klarnetimängijatele ja teistele huvilistele. Meistrilassidesse on oodatud kõik: nii õpilased, õpetajad kui ka lihtsalt muusikasõbrad. Saab kuulda oma ala meistrite mängu, huvilistele õpetussõnu ning loomulikult võib esitada ka küsimusi. Õhtul kell 18.00 toimub Väike-Maarja rahvamajas festivali lõpukontsert, kus esinevad: Maria Veretenina (sopran), Maire Haava (metosopran), Atlan Karp (bariton), Madis Kari (klarnet) ja Kirill Lissijenko (klaver). Kontserdiga tähistatakse õpetajate päeva. Kontserdile on oodatud õpetajad, aga ka kõik teised muusikahuvilised.

Kõik kontserdid on tasuta ja sinna on oodatud kõik muusikahuvilised.

Hilje Pakkanen

Kiriku taastamiseks on annetatud 240 857 krooni

20. septembri seisuga on Väike-Maarja kiriku tornikiivri taastamiseks laekunud annetusi kokku 240 857.52 krooni. Neist üksikisikutelt annetatjalt on laekunud 158 040.52 krooni, kogudustelt 25 462 krooni, ettevõtetelt 3492 krooni ja omavalitsustelt 10 000 krooni. Korjanduskasti kaudu on annetusi laekunud 9822 krooni eest ning heategevuskontserdist laekus 34 041 krooni. Oleme siiralt liigutatud meie osakssaanud toetuse eest teilt kõigilt, head inimesed!

21.septembril toimus vallamajas kiriku tornikahjustuste likvideerimiseks annetatud vahendite haldamiseks moodustatud komisjoni koosolek, kuhu kuuluvad koguduse juhatuse esimees Heli-Liivia

Komp, hooldajaõpetaja Enn Salveste ja vallavanem Urmas Tamm. Komisjon otsustas välja maksta kirikutorni ajutise katuse ehituseks kulunud 96 150 krooni ja muinsuskaitse omanikujärelevalve teenuse eest kulunud 3600 krooni, kokku 99 750 krooni. Nende töödega peatati kiriku edasine lagunemine. Hetkel jätkuvad tööd kiriku pikihoone katusel ja kiriku akende juures, mis said tormiga samuti kahjustada.

Eda Ines Etti ja tema sõprade organiseeritud heategevuskontserdile on tulemas lisa. Ootame kõiki taas ühele kiriku taastamise heaks peetavale kontserdile “Valgus Puhastus”, mis toimub 7. oktoobril Väike-Maarja kirikus ja kus esinevad Kirsi Ranta ja Hessa Laaksonen. Oleme tänuli-

kud oma Soome toetajatele, eriti Olavi Hüppönenile, kes on aidanud seda kontserti korraldada.

Kiriku taastamine endisel kujul läheb aga maksma üle kahe miljoni krooni ning see käib meile üle jõu. Hetkel pole ka veel teada riigi toetus kiriku taastamiseks. EELK Väike-Maarja kogudus on avanud annetusarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab jätkuvalt teha annetusi kiriku taastamiseks.

Oleme kõigile lahketele annetajatele väga tänulikud ja ootame kõiki kontserdile!

Heli-Liivia Komp

EELK Väike-Maarja koguduse esimees

Kallid õpetajad!

Elu on pime,
kui ei ole kutsumust.
Ja kutsumus on pime,
kui ei ole teadmisi
Ja kõik teadmised on kasutud,
kui ei ole töötegemist.
Ja kõik töö on mõttetu,
kui ei ole armastust.
(Gibran.)

Head rahvusvahelist õpetajatepäeva!

Väike-Maarja vallavolikogu
ja vallavalitsus

Ajalookonverents „Kiltsi mõis ja selle omanikud“

15. - 17. oktoobriini tähistatakse Adam Johann von Krusensterni 240. sünniaastapäeva rahvusvahelise ajalookonverentsiga Kiltsi lossis, kuhu on teiste hulgas oodata Krusensternide perekonnaliikmeid Saksamaalt, Venemaa, Ukrainast.

Reedel, 15. oktoobril toimub lilled asetamise tseremoonia Tallinna Toomkirikus. Osalevad kutsutud külalised välismaalt, Väike-Maarja valla ja Krusensterni nim. MTÜ esindajad, Eesti Mereakadeemia, aga ka Saksamaa, Venemaa ja Norra Suur- ja Saatkondade esindajad. Järgneb Kodila ja Järlepa mõisate külastamine ning mälestusheide Rapla kalmistul, kus asub Krusensternide hauaplats. Õhtuks jõuavad konverentsi külalised Rakverre.

Laupäeval, 16. oktoobril algusega kell 10 peetakse Kiltsi lossis rahvusvahelist ajalookonverentsi „Kiltsi mõis ja selle omanikud“.

Kell 10.00 -11.00 on külaliste registreerimine ja tutvumine renoveeritud mõisa peamajaga. Konverentsi kava kohaselt öeldakse kell 11.00-11.15 avasõnad ja tervitused,

et seejärel jätkata ettekannetega kuni kella 13.30-ni. Kunstiteaduste kandidaat Ants Hein tutvustab Kiltsi mõisast valminud monograafiat. Edasi arutleb Tõnno Jonuks (PhD) Kiltsi lossi vanuse üle arheoloogia põhjal. Kiltsi lossi seinamaalingutest räägib Heli Tuksam. Erki Tammiksaare (PhD) teema on “Paul Theodor von Krusenstern (1809-1881) ja tema panus Põhja-Jäämere uurimisse”. Malle Salupere räägib ammen- damatust arhiivist ja uutest fragmentidest Krusensternide puslele. Igor Logishev Odessast annab ülevaate Ferdinand Platon Krusensternist ja tema järeltulijatest. Kiltsi mõisa olevikku ja tulevikku tutvustab Väike-Maarja vallavanem Urmas Tamm.

Pärast konverentsi järgnevad mälestusminutid Väike-Maarja kirikaas, misjärel külastavad perekonnaliikmed Muuga ja Lasila mõisaid.

Konverentsile on oodatud kõik huvilised. Konverents on osalejale tasuta.

Info Lembit Keerus,
tel 5557 5301

Vallavalitsuse materjalid

11. august

Ehitusloa väljastamine. Otsustati väljastada ehitusluba ühele isikule korterelamu osaliseks rekonstrueerimiseks aadressil Väike-Maarja vald Väike-Maarja alevik Lõuna tn 11.

Kasutusloa väljastamine. Otsustati väljastada kasutusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele Äntu maastikukaitseala matkaraja mägitreppidele aadressil Väike-Maarja vald Äntu küla Porkuni metskond maatükk nr 51 ja Nõmme küla Porkuni metskond maatükk nr 52.

Tänava sulgemine. Anti nõusolek seoses Väike-Maarja aleviku ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooni torustike ehitamisega ASle Viimsi Keevitus Väike-Maarja alevikus Tare tänava, Renne tee ja Ehitajate tee sulgemiseks ajavahemikul 11.08. kuni 10.09.2010.

Reklaami paigaldamine. Anti nõusolek Balti Teenused OÜle 11.08.2010-11.08.2011 6x2m² aluspinnaga treilerile asetatud 6x3m² reklaambänneri paigaldamiseks Väike-Maarja alevikus. Määrati reklaami paigaldamiseks maa-ala kasutamise eest tasutava üüri suuruseks 8000 krooni.

Seisukoha andmine välisõhu saasteloa taotluse kohta. Otsustati esitada ettepanekud ja märkused, millega arvestada välisõhu saasteloa väljastamisel. Väide taotluse lk 22, et andmete puudumisel ei ole saadud teha arvestusi teiste saasteallikatega, ei ole kohane, kuna on olemas OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus poolt 2007.a koostatud Väike-Maarja välisõhu-uuringu ning varem väljastatud välisõhu saasteload OÜ Baltic Log Cabins tehasega samas piirkonnas asuvatele ettevõtetele Loomsete Jäätmete Käitlemise AS ja Kalvi Mõis AS (tehas Flex Heat).

Vajalik on teostada koosmõju arvutused Loomsete Jäätmete Käitlemise AS ja Kalvi Mõis AS (tehas Flex Heat) väljastatud välisõhu saastelubades toodud saasteainete põhjal; Esitada saasteainete (tahked osakesed, lämmastikdioksiid, süsinikdioksiid, lenduvad orgaanilised ühendid) aastased ja hetkelised heitkogused.

Taotluse ja lubatud heitmekoguste projekti koostamisel kasutada ka OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus poolt 2007.a koostatud Väike-Maarja välisõhu-uuringu andmeid.

Enne eelpool nimetatud täienduste sisseviimist välisõhu saasteloa taotlusesse välisõhu saasteluba mitte väljastada.
Hooldaja määramine, hooldajatoetuse maksmine. Otsustati määrata ühele isikule hooldaja ja nõustuda hooldajale hooldajatoetuse maksmisega alates 01.08.2010.a kuni 31.03.2011.a.

Jäätmemahuti tühjendussageduse muutmine. Otsustati muuta olmejäät-

mete mahuti tühjendussagedust ühel isikul, kuna teeolude tõttu pole talvekuudel vedu võimalik.

Avaliku ürituse luba. Otsustati anda luba aiandushuvilistele avaliku ürituse korraldamiseks 21.08. Väike-Maarja Rahvamaja taga asuval maa-alal.
Vallavanema info. Vallavanem andis ülevaate tormikahjustest. Väike-Maarja valda on toetanud Tallinna linn 100 000 krooniga, Häädemeeste vald 8000 krooniga ja Kaarma vald 20 000 krooniga.

18. august

Politsei info. Alates 1. juulist Väike-Maarja valla konstaablina tööle asunud Jaanus Mätas andis ülevaate kuritegevusest meie vallas. Informatsioon võeti teadmiseks.

Maaküsimused.

Nõustuti Vahemetsa kinnistu jagamisega Vahepõllu ja Vahetuse katastriüksusteks ning Rehe kinnistu jagamisega Rehe ja Rehe põllu katastriüksusteks.

Nõustuti Ebavere külas asuvast vallatee alusest maast katastriüksuse moodustamisega munitsipaalomandisse jätmiseks.

Sotsiaaltoetuse eraldamine. Otsustati nõustuda täiendava sotsiaaltoetuse eraldamisega toimetulekutoetuse vahenditest 21 taotlejale kogusummas 20 200 krooni ja mitte nõustuda toetuse eraldamisega kooli toiduraha katmiseks ühele isikule ning sotsiaaltoetuse eraldamisega 18 isikule.

Kooskõlastuse andmine Kaitseliidule reservõppekogunemise läbiviimiseks. Otsustati: anda kooskõlastus Kaitseliidule 25.-29.08. reservõppekogunemise korraldamiseks Väike-Maarja valla haldus-territooriumil; teavitada eelnevalt piirkonna elanikke.

Käru kinnistu omandiõiguse üleandmine MTÜ-le Käru Küla Selts, eelnõu volikogu istungile. Otsustati kinkida Käru külas asuv Seltsimaja kinnistu MTÜ-le Käru Küla Selts; määrati võõrandatava kinnistu väärtuseks 500 000 krooni. Tehingu kulud (riigilõiv, notari tasu) kannab MTÜ Käru Küla Selts.

Muusikakooli arengukava eelnõu volikogu istungile. Otsustati kinnitada Väike-Maarja Muusikakooli arengukava 2011-2013.

Veeseaduses ja välisõhu kaitse seaduses kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste lahendamise delegeerimine vallavalitsusele, eelnõu volikogu istungile
Veeseaduses on sätestatud mitmes paragrahvis kohaliku omavalitsuse ülesanded, mis oma sisust tulenevalt on täitevkorraldava iseloomuga ja otstarbekas lahendada täitevorgani poolt. Seetõttu on vallavalitsuse ettepanek delegeerida selliste küsimuste lahendamine, millega te-

gelemine ei ole vallavolikogu kui valla esinduskogu tegevuse eesmärgiks vallavalitsuse pädevusse. Majanduskomisjon tegi ettepaneku delegeerida vallavalitsusele nende küsimuste lahendamine, kus on vaja mingi toiming teha kindla tähtaja jooksul (nt § 30) ja mille täitmine ei ole võimalik arvestades volikogu istungite toimumisega üks kord kuus.

Otsustati esitada määruse eelnõu volikogu istungi päevakorda. Välisõhu kaitse seaduses on sätestatud mitmes paragrahvis kohaliku omavalitsuse ülesanded, mis oma sisust tulenevalt on täitev korraldava iseloomuga ja otstarbekas lahendada täitevorgani poolt. Seetõttu on vallavalitsuse ettepanek delegeerida selliste küsimuste lahendamine, millega tegelemine ei ole vallavolikogu, kui valla esinduskogu tegevuse eesmärgiks vallavalitsuse pädevusse. Majanduskomisjon tegi ettepaneku delegeerida vallavalitsusele nende küsimuste lahendamine, kus on vaja mingi toiming teha kindla tähtaja jooksul (nt § 78 lg 4) ja mille täitmine ei ole võimalik arvestades volikogu istungite toimumisega üks kord kuus.

Otsustati esitada määruse eelnõu volikogu istungi päevakorda.

Avaliku ürituse luba. Otsustati anda luba EELK Väike-Maarja kogudusele Ebavere lauluväljakul heategevuskontserdi korraldamiseks 18.augustil. Ürituse eest vastutab Heli-Liivia Komp.

Toetuse eraldamine. Otsustati eraldada MTÜ Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubile tegevustoetust summas 135 000 krooni.

Lihtmenetlusega hanke väljakuulutamine. Otsustati: 1) kuulutada välja lihtmenetlusega hange „Väike-Maarja lasteaia katuse osaline rekonstrueerimine“; 2) kinnitada hankedokumendid. 3) moodustada hanke läbiviimiseks 3-liikmeline komisjon koosseisus Urmas Tamm, Kaarel Moisa, Kadri Kopso.
Vallavanema info. Vallavanem andis ülevaate tormikahjustest. Täna toimunud kohtumisel kortermajade esindajatega edastasime sõnumi, et toetame vähekindlustatud elanikke.

25. august

Maaküsimused

Määrati Väike-Maarja alevikus Tagaküla teel asuva alajaama lähiaadressiks Tagaküla tee 11.

Nõustuti Rastla külas asuva Tiigi kinnistu jagamisega Tiigi, Lageda ja Kuusiku katastriüksusteks.

Puude mahavõtmine. Nõustuti puude mahavõtmiseks Ebavere külas Tammekaevu katastriüksusel ja Kaarma katastriüksusel ning Väike-Maarja alevikus Soo tn 6 maa-alal.

Hanke tulemuste kinnitamine. Otsustati kinnitada hanke „Väike-Maarja jäätmejaama autokaalu ehitus ja paigaldus“ lihtmenetluse edukaks pakkujaks Origin AS, pakkumuse maksumusega 348 000

krooni.

Sotsiaaltoetuse eraldamine. Otsustati nõustuda 2010/2011. õ-a alates 01.09. kuni 31.12.2010 toiduraha kompenseerimisega järgmiselt: lasteaia toiduraha (a´16 kr. päevas) kompenseerimisega seitsmele **Väike-Maarja Lasteaia** lapsele; kooli toiduraha (a´19 kr. päevas) kompenseerimisega ühele Rakvere Gümnaasiumis õppivale ning kooli toiduraha (a´17 kr. päevas) kompenseerimisega ühele Noarootsi Gümnaasiumis õppivale Väike-Maarja valla lapsele.

Vallavara müümine. Otsustati müüa eelläbirääkimiste teel Simuna alevikus Allee 1 asuv kinnistu (registriosa nr 5041231, pindala 60 798 m², sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa) alghinnaga 3 000 000 krooni. Kinnitati eelläbirääkimistega pakkumise tingimused. Otsusati müüa Avanduse külas asuv Siireli kinnistu (registriosa 5038831, elumumaa 100%, pindala 8080 m²) alghinnaga 100 000 krooni avalikul enampakkumisel, mis toimub 10.09.2010 kell 10.00 Väike-Maarja vallavalitsuses. Määrata osavõtutasuks 1000 krooni ja tagatisrahaks 10 000 krooni.

Otsustati müüa Vao külas asuv kinnistu (registriosa 4850831, ärimaa 100%, pindala 3113 m²) alghinnaga 20 000 krooni avalikul enampakkumisel, mis toimub 10.09.2010 kell 10.00 Väike-Maarja valvalitsuses. Määrata osavõtutasuks 1000 krooni ja tagatisrahaks 2000 krooni. Tagatisraha ei tagastata, kui müügileping jääb enampakkumise võitjast tuleneval põhjusel vormistamata. Tehingu kulud (riigilõiv, notari tasu) kannab enampakkumise võitja.

Vallavanema info. Väike-Maarja Vallavalitsuse poole on pöördunud kortermajade esindajad, eramute omanikud ja ettevõtjad taotlustega aidata katta tormi tagajärjel tekkinud kahjusid. Teeme ettepaneku eraldada Väike-Maarja Vallavalitsusele korterelamute ja eramute omanike toetamiseks pool kahjusummast s.o 1 348 441 krooni ja ettevõtjate toetamiseks (aluseks võttes laekunud avaldust) 220 000 krooni. Vallavalitsuse omandis olevatest ehitistest on suuremat kahju kandnud Väike-Maarja Lasteaed, mis vajab taastamist 257 256 krooni ulatuses. Osaliselt vajab taastamist valla töökoja katus summas 90 000 krooni. Tänavavalgustuse (postid koos valgustusega ja elektriliinid) taastamine läheb maksma 65 000 krooni. Teeme ettepaneku eraldada Väike-Maarja Vallavalitsusele lasteaia katuse taastamiseks 100 000 krooni, valla töökoja katuse taastamiseks 90 000 krooni ja tormikahjustuste likvideerimiseks tehtud kulutuste katteks 197 000 krooni. Kokku taotleb Väike-Maarja Vallavalitsus tormi tagajärjel tekkinud kahju katmiseks 1 955 441krooni eraldamist.

Informatsioon võeti teadmiseks.

1. september

Maaküsimused.

Nõustuti järgmiste katastriüksuste moodustamisega riigi omandisse jätmiseks: Avanduse külas Pajuharaka, Aavere külas Võhumõõga, Kännukandi, Ritsika, Viisijupi, Rohunurme ja Alekõrre katastriüksused.

Nõustuti Avanduse ja Käru külas asuvate Lageda katastriüksuste moodustamisega õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamiseks.

Nõustuti Ebavere külas Metsataguse katastriüksuse moodustamisega maale kasutusvalduse seadmiseks. Määrati teenindusmaa ning nõustuti korteriomandi seadmisega Simuna alevikus Allee tn 9 asuvale korterelamule.

Otsustati kinnitada järgmiste hangete tulemused: „Väike-Maarja lasteaia katuse osaline rekonstrueerimine“ lihtmenetluse edukaks pakkujaks OÜ OTO Ehitus, pakkumuse maksumus 294 367 krooni; „Väike-Maarja jäätmejaama mööblikuuri ehitus“ lihtmenetluse edukaks pakkujaks Maatriks-RP OÜ, pakkumuse maksumus 106 165 krooni; „Kiltsi mõisahoone ümbruse vertikaalplaneering“ lihtmenetluse edukaks pakkujaks AS Ervin Ehitus, pakkumuse maksumus 282 778 krooni.

Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine. Loomsete Jäätmete Käitlemise AS soovib ehituslubasid tehase reovee-eelpuhasti rekonstrueerimisel rajatavatele ehitistele (tehnohoone, aerotank ja sadevee imbsüsteem) aadressil Ebavere küla Andimäe 2. Otsustati jätta keskkonnamõju hindamine algatamata.

Antud juhul ei kavandata ehitusprojektiga tegevust, mis kuuluks KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud oluliste keskkonnamõjuga tegevuste loetelle.

Ehitusloa väljastamine. Väljastada ehitusluba Loomsete Jäätmete Käitlemise ASle tehnohoone püstitamiseks aadressil Väike-Maarja vald Ebavere küla Andimäe 2.

Vara tasuta kasutamise leping. Otsustati anda A.J. von Krusensterni nimelise MTÜle tasuta kasutusse Kiltsi mõisas asuvad poiste tööõpetuse klassi ruumid.

Reservfondist raha eraldamine. Eraldada reservfondist Väike-Maarja Lasteaia katuse osalise renoveerimise kulude katteks 101 367 krooni.

Sotsiaalkorteri üürile andmise ja kasutamise kord, eelnõu volikogule. Otsustati esitada eelnõu sotsiaalkomisjoni päevakorda.

Tugiisiku teenuse osutamise kord, eelnõu volikogule. Nimetatud kord reguleerib rahvastikuregistri andmetel Väike-Maarja vallas elavatele lastega peredele, s.h raske ja sügava puudega lastega perele ja psüühikahäiretega ning vaimupuudega inimestele tugiisiku teenuse osutamist. Otsustati esitada eelnõu sotsiaalkomisjoni päevakorda.

Vallaeelarve koostajad ootavad taotlusi ühingutelt ja seltsidelt

Seoses valla 2011. aasta eelarve koostamisega palume Väike-Maarja vallas registreeritud mittetulundusühingutel, seltsidel ja seltsingutel, esitada oma finantstaotlused 2011. aasta eelarvest koos konkreetsete tegevuskavadega Väike-Maarja vallavalitsusele hiljemalt 1. novembriks.

hijemalt 1. novembriks.

Taotluste ja aruannete blankette saab valla kantseleist ja Internetist valla koduleheküljelt: Avalik teave - KOVile esitatavate dokumentide vormid.

Eeskätt toetatakse vallas laiemale üldsusele suunatud tegevusi ja üritu-

si. Mõelge oma tuleva aasta tegevusplaanid aegsasti läbi, sest toetusevajadusest tuleb vallavalitsusele teada anda just nüüd, järgmise aasta eelarve koostamise ajal.

Info telefonil 329 5759.

Vallavolikogu ootab ettepanekuid valla Aasta tegija 2010 selgitamiseks

Väike-Maarja vallavolikogu ootab 1. novembriks ettepanekuid valla Aasta tegija 2010 väljaselgitamiseks.

Valla Aasta tegija nimetus antakse tunnustusena üksikisikule, kelle töö, tegevus ja isiklik eeskuju majanduse-, kultuuri-, hariduse-, spordi-, sotsiaal- või mõnes muus valdkonnas on aasta jooksul eriliselt silma paistnud ja aidanud kaasa valla arengule. Valla Aasta Tegija statuudiga saab lähemalt tutvuda valla kodulehel Internetis: www.v-maarja.ee

üldinfo - Aasta tegija.

Ettepanekud koos põhjendusega esitatakse kirjalikult valla kantseleisse vallavolikogu esimehe nimele märgusõna all “Aasta tegija auhind” hiljemalt 1. novembriks. Ettepanekuid võivad teha kõik: iga vallas elav isik, iga vallas tegutsev asutus, ettevõte, mittetulundusühing jne.

Valla Aasta tegija auhinda antakse välja 2003. aastast alates. Seni on selle tunnustuse osaliseks saanud Lembit

Keerus 2003.a, Avo Part 2004.a, Endel Mäesepp 2005.a, Egne Liivalaid 2006.a, Jaanus Kull 2007.a, Ene Preem 2008.a ja Vallo Taar 2009.a.

Kes pälvib selle tunnustuse tänavu? Vaadake endi ümber, mõelgem aasta jooksul toimunudle, märgakem tegusamaid ja andkem nendest märku!

Aasta tegija tunnistus ja auhind (kunstnik Riho Hüti teemakohane klaasimaal) antakse üle detsembrikuus valla aastapäeva tähistataval üritusel.

3 NUMBRIT

5104

elanikku elab Väike-Maarja vallas rahvastikuregistri andmetel 16. septembri seisuga. Neist

2544

meest ja

2560

naist.

Hanketeade

Väike-Maarja Vallavalitsus kuulutab välja hanke valla teedel ja tänavatel lumetõrjetööde tegemiseks 2010/2011.a talveperioodil. Hankedokumente väljastatakse Väike-Maarja valla kantseleist (aadressil Pikk 7, Väike-Maarja) alates 1. oktoobrist kuni 8. oktoobrini. **Pakkumused esitada hiljemalt 11. oktoobril kell 14.00.**

Tule õpi sugupuud uurima!

Paljud inimesed on huvitatud oma perekonnavaloo ja sugupuud jäädvustamisest, kuid jäävad kimpu selle koostamisega. Tavaliselt küsitletakse vanemaid inimesi, kuid alati ei ole elavat mälu enam alles. Siin aitab arhiivmaterjalidega tutvumine. Meie arhiivid on väga tubli töö teinud kirjuraamatute ja muude allikate digiteerimisega, et muuta need kõigile kättesaadavaks.

Ajaloo arhiivi teadur Edith Seegel õpetab 6. oktoobril kell 16.00 Väike-Maarja raamatukogus, kuidas uurida sugupuud ja kodukandi ajalugu, tuginedes arhiiviallikele internetis. Tutvume Rahvusarhiivi digitaalsete andmekogudega VAU ja AIS, Saaga ning nendes leiduvaid põhilisi genealoogia ja ko-haajalooallikaid.

Soovitan kõikidel uurijavaimuga inimestel, kes mineviku vastu huvi tunnevad, kohale tulla ja tutvuda digitaalsete võimalustega oma sugupuud uurida.

Üritus toimub täiskasvanud õppija nädala raames.

Olete oodatud raamatukogusse!
Imma Raatma, raamatukogu juhataja

Kevadiste kulupõlengute vältimiseks niida maavaldus sügisel

Hoidmaks ära kulupõlengutega kaasnevat varalist ja keskkonnakahju, tuleb maavalduste korrastamist alustada sügisel, kuni on võimalik viimast korda niita õuealad ja suuremad heinamaad.

Septembri alguses jõustunud tuleohutuse seaduse järgi on kuluheina põletamine keelatud aastaringselt.

Vältimaks kulupõlengutest tekivat keskkonnakahju ning ohtu inimeste elule ja varale, kutsub Ida-Eesti Päästkeskus maomanikke korrastama oma maavaldused juba sügisel. „Kes sügisel on oma valduste niitmisega hoolas, sel kevadel maja ümbrus korras ning elu turvalisem,“ ütles päästkeskuse järelevalveteenistuse juht Rivo Neuhaus.

Käesoleval aastal on Virumaal aset leidnud 438 metsa- ja maastikutulekahju, millest 87 % Ida-Virumaal.

Liina Järvi, Ida-Eesti päästkeskuse avalike suhete büroo juhtivspetsialist

Eurole üleminek Eestis

Alates oktoobrist 2010 toimub müntide kogumise kampaania, mille käigus on kõigil võimalus tuua panka ja kanda oma arveldusarvele kodus olevad sendid ja kroonimündid ilma teenustasuta.

Novembris saadavad rahandusministeerium koostöös Euroopa Komisjoniga ning Eesti Pank koostöös Euroopa Keskpankaga igale leibkonnale koju põhjalikud materjalid eurole ülemineku ning euroraha tutvustamiseks. Materjalid sisaldavad ka konventeerimise abivahendit ja eurokalkulaatorit.

15. novembrist 2010 algab Eesti Panga poolt euro pangatähtede eeljaotus kommertsbankadele.

1. detsembrist 2010 on kõigil eraisikutel võimalik vahetada teenustasuta krooni sularaha eurodeks ametliku ümberarvestamiskursi 1 EUR = 15,6466 EEK alusel kõigis sularahaga tegelevates pangakontorites. Algab pankade poolt euro pangatähtede kaas-eeljaotus äriklientidele.

1. jaanuarist 2011 väljastavad sularahaautomaadid 5-, 10- ja 50-euroseid pangatähti. Kõik kroonihoiused muutuvad eurohoiusteks (muutub vaid arveldusühik). Kauplustes on võimalik maksta nii kroonides kui ka eurodes; pan-

Porkuni lahingut meenutades

Käsu korras hakkas taganema 17.-18. septembril 1944. aastal terve Sinimägede - Krivasoo-Vasknarva saksa rinne. Sakslased liikusid Põhja-Eesti teedel takistusteta Tallinna poole. Edasi laevadega Saksamaale või Saaremaale. Eesti mehed liikusid järelväena enamuses Peipsi poole või sealt edasi lääne poole. Lõuna poolt tulid neile vastu Eesti Korpuse väeosad ja Avinurmes puhkes suur lahing. Osa väeosi jõudis siiski enne lahingut Avinurmest läbi. Hilisemad olid sunnitud liikuma põhja poole, et Roelast pöörata läände ja jõuda läbi Kullenga - Porkuni - Ambla Kesk-Eestisse. Porkuni ja Sauevälja vahemikus tekkis Eesti Korpuse väeosadega lahing, kuna nad olid taganejate tee jõudnud enne enda alla võtta.

Nähtavasti oli Punaarmee juhtkonnal juba varem koostatud plaan liikuda tankidega Avinurme suunal Tallinna peale ja see käigult vallutada. Ainaks tõkkeks sel teel olid Porkunist Tamsalu suunas taganevad saksa-eesti lahingväeosad. Need tulid enne 21. septembri õhtut hävitada. Kuigi lennukid tegid taganejate kohal õhuluureid, jäi siiski ebamääraseks väeosa lahingutugevus. Nii suunatigi siia nende vastu ülekaalukad jõud: Eesti Korpuse 925., 921. ja 917. laskurpolk, 779. suurtükiväepolk, 307. tankitõrjediivisjoni 45. osa tankipolgu eelalgast ning oletatavasti veel lisajõude Punaarmee teistest väeosadest.

Otsesed väeosade juhid ei teadnud jõudude vahetõrja ega ka seda, et neil olid vastas Narva rinnet hoidnud kogemustega leegionärid. Kergekäeliselt saadeti korpuse võitlejad lahtisel maastikul nende vastu. See põhjustas suuri kaotusi. Ekslikult arvati, et need on ainult saksa rinde eelväed ja järgneb suurem lahing taanduvate põhijõududega. Siiski olid kõik lahingus: taganejatel polnud enam kusagilt abi tulemas. Peakolonn oli üle 4 km pikk, nende järel liikus üksikuid gruppe Kullenga teel. Ägedam lahing kestis üle kahe tunni, mõningate allikate järgi isegi kauem, õhtul kella üheksani välja. Loksa ja Sauevälja põlud olid kaetud mõlema poole laipadega. Korpuse poolel olid lahingus tankid ja suurtükivägi.

Eesti Korpuse 249. Eesti Laskurdiviisi päevaraandes loetakse kokku

vangid ja sõjasaak. Nüüd hinnatakse ka vastaste üldarvuks 1500 meest, neist hävitati 560 ja võeti vangi 693 meest. Muu kraami hulgas saadi saagiks ka 202 hobust!? Punaarmee sõjateadetes näidati vaenlase kaotused alati suurematena. Hilisemad memuaarid ei esita täpsamaid andmeid. Autorid oleksid nagu üksteise pealt maha kirjutanud. Vangide arvu siiski suurendatakse 1000 meheni ja langenutena mainitakse 420 sõjameest. Vangide hulka sattusid ka korpuse liikumisteel vangistatud saksa mundris eestlased.

Nende langenud maeti Vistlas ja Sauevälja ühishaudadesse. Ümbermatmisel Vistla memoriaali leiti haudadest vastavalt 77 ja 37 langenu säilmed. Sinna maeti ka Kullenga ühishauast leitud 8 meest. Palju matmis-kohti on seni veel leidmata. Ei teata Loksa küla küünis-laudas surnud haavatute matmis-kohta. Loksa metsa suri haavadesse või korpuse mehed laksid maha üksikuid sõjamehi, kes maeti hiljem üksikult oma langemis-kohta. Räägitakse vangide hulgas iga kümnenda mehe mahalaskmisest -detsimeerimisest. Kui see vastab tõele, siis kuhu on nad maetud? Sauevälja küla ümbruses olevat veel matmis-kohti, kuid nende täpne asukoht pole teada. Nende matmisest ei võtnud kohalikud elanikud osa. Kokku võis surma-saanuid olla 150-200 meest.

Lahingupaigast eemal võeti vangi ja lasti maha üksikuid või gruppide-na liikuvaid saksa mundris eestlasi, kes tahtsid end vangi anda. Väike-Maarjas vanal surmaial tee ääres puhkab maa-mullas kolm sõjameest, samuti ka praegu otsitavas Koonu metsa hauas. Nii

gaülekandeid ja kaardimakseid saab teha ainult eurodes.

14. jaanuarini 2011 on võimalik sularahas makstes kasutada nii kroone kui ka eurosid.

15. jaanuarist 2011 ainsaks seaduslikuks maksevahendiks Eestis on euro

30. juunini 2011 peavad kaupmehed näitama hindu nii kroonides kui ka eurodes.

31. detsembrini 2011 vahetatakse krooni kupüüre ja sente eurodeks pangakontorites.

Eesti Pank vahetab kroone ja sente eurodeks tähtajatult, teenustasuta ja ametliku ümberarvestuskursiga.

Vaata kasulikke linke
Euroopa Keskpanga euroveeb
Euroopa Komisjoni euroveeb
minuraha.ee
Tarbijakaitseamet
© Eesti Pank. Bank of Estonia 1995 - 2006

kandus vennatapusõda Porkuni lahingust ka väljapoole. Toimus nagu võitjate omavaheline võistlus, kes kuipalju hitlerlasi tapab.

Eesti Korpuse langenute arvukuse esitatakse 925. polgust umbes 70 meest ja teistest kolm. Teistel väeosadel nagu kaotusi polnud ja ka raskelt haavatavatest hiljem Tallinnas keegi ära ei surnud.

Ühishaua otsingutel Porkuni lahingupaiga lähedal Koonus, kus septembri algul toimusid kolme Eesti sõjamehe otsingud. Nende säilmed maeti 1944.a sügisel Paju talu maale kase alla. Plaan oli kolme sõjamehe säilmed ümber matta Vistla memoriaali Porkuni lahingu aastapäeval, 21. septembril.

Ilmselt on langenute arvu vähendatud. Tavaliselt ületab haavatute arv langenu-te oma mitmekordselt. Taganemisel ei jõudnud leegionärid kõiki oma raskelt haavatuid kaasa võtta. Osa neist lasti veski juures korpuse meeste poolt maha. Suuremat gruppi hoiti mingis küünis-laudas, seejuures ilma ravimiteta. Kergemalt haavatud olid vangide hulgas

meeste mälestused. Korpuse meest jutud on võitjatele omases ülistavas vormis. Seda ka nüüd vabariigi ajal. See töö ootab tegijaid. Veel on elus mehi, kes sellest lahingust osa võtsid.

Porkuni lahingu 66. aastapäeva puhul mälestame hukkunuid kangelas.

Asael Truupõld

Kase ümbrus on lahti kaevatud. Otsingud seekord tulemusi ei andnud. Otsingud jätkuvad ja ümbermatmine lükkub edasi.

Vallavalitsus ootab külaliikumise tegevustoetuste taotlusi 1. oktoobriks

Tegevustoetust antakse külale või külade ühendusele, millel on:
1) kehtiv arengukava;
2) elanike poolt valitud külavanem;
3) moodustatud mittetulundusühing, mille peamine eesmärk on aleviku või küla elu edendamine.

Tegevustoetus on taotleja liikmeskonna arendamisele, ühenduse igapäevase tegevuse korraldamisele, tegevuse tutvustamisele ja ühenduse jätkusuutlikkuse tagamiseks eraldatav toetus.

Taotlemise vormid ja täp-

sema info leiab Väike-Maarja valla kodulehelt <http://www.v-maarja.ee/?part=html&id=227>.

Külade projektipõhist toetust saab taotleda jooksvalt.

Alustavad ettevõtjad saavad jooksvalt taotleda ettevõtlus-toetust, mille kohta leiab indot Väike-Maarja valla kodulehelt <http://www.v-maarja.ee/?part=html&id=171>

Liina Viikberg

Admiral Krusensenterni lapselapselapselaps käis Kiltsi lossiga tutvumas

Augustikuu viimasel päeval külastas oma esiisale kuulunud Kiltsi mõisa Adam Johann von Krusensterni kuendat põlve järeltulija Aleksandr Prishchepov.

Aleksandr Prishchepov on Adam Johann von Krusensternile sugulane naisliini pidi ega kanna seetõttu oma kuulsa esiisa nime. “Mina olen Adam Johanni järglane kuendat põlve ehk siis lapselapselapselaps,” tutvustas 32-aastane Aleksandr oma seotust kuulsa meresõitja ja admiraliga Adam Johann von Krusensterniga, kellele kuulus Kiltsi mõis aastatel 1816-1846.

Eestis viibis Aleksandr

majandustingimustes toimuvate arengute jälgimisele kaugjuhtimise teel kosmoses.

Uurime temalt, mis on siis põllumajanduses muutunud ja kuidas see kosmoses paistab? Põllumajanduses on viimase kahekümne aastaga seoses suurte muutustega nii poliitikas kui ka majanduses samuti väga palju muutunud. Väga palju maid on maha jäetud ja palju on tehtud ebaseadusliku metsaraie. “Kuna tegemist on väga suurte territooriumidega, siis nendest saab kõige parema ülevaate kosmoses. Kosmoses avanev pilt on kõige tõetruum, ei saa kedagi petta ega ära osta,” edastas Aleksandr

sandr Prishchepov üht seika oma kooliajast. “Ühes geograafiatunnis räägiti parajasti Adam Johann von Krusensternist ja tema ümbermaailmareisist, kui ma ütlesin klassis, et olen Adam Johann von Krusensterni järeltulija. Kõik hakkasid selle peale naerma. Eriti suureks naeruks läks siis, kui ma geograafiahindeks kolme sain,” muigab Aleksandr. “Nüüdseks olen selle kolme ära parandanud, lõpetasin Peterburi ülikooli geograafia erialal ja omandasin doktorikraadi USA-s põllumajanduse kosmoses kaugjälgimise alal.”

Kui kuulus eelkäija asutas pärast ümbermaailmareisi Vene geograafiaseltsi, siis ka Aleksandr Prishchepov on hakkama saanud millegi sarnasega: ta on olnud ülemaailmse geograafiaüliõpilaste organisatsiooni esimees.

Ka Aleksandri ema, Ljubov von Krusenstern-Prishchepov on oma “juured” tõsiselt käsile võtnud. Ta on Peterburi saksa kultuuriühingu liige, hakkas õppima saksa keelt, taastas oma perekonnanimes Krusensterni nime. Eriti hoo- gustus tema tegevus pensionile jäädes. “Et oma energiat kasulikult rakendada, uurib ta sugupuud ja käib arhiivides, tegeleb saksa kultuuriühingu asjade ning heategevusega.”

Vahepalaks toob Aleksandr oma Ameerikas töötamise ajast tähelehepaneku, et seal osaleb iga vähegi endast lu-

gupidav inimene heategevuses. Heategevus on popp ka noorte seas.

Kümme aastat tagasi võttis osa ümbermaailmareisist, õigemini tegi reisi Vladivostokist Peterburini läbi, ka noor esimese kursuse üliõpilane Aleksandr Prishchepov. Tema reis purjelaeval Krusensterni jungana kestis viis kuud.

A. J. v. Krusensterni nimelise MTÜ eestvedaja Lembit Keerus ja Aleksander Prishchepov Kiltsi lossi õues. Foto: Hilje Pakkanen

Konkurss junga kohale oli suur, üks sajale.

Esimest korda käis Aleksander Kiltsi lossis kümme aastat tagasi. Toorkordsest ajast on meelde jäänud keskaegsed tornid, vesiveski. On omamoodi tunne astuda üles mõisa vanast lihtsast, kuid suurejoonelisest trepist, kus kord astus ta kuulus sugulane.

“Kui ma esimest korda Kiltsi mõisa sattusin, siis tekkis samasugune tunne nagu Peterburi Mereväe Kadetikorpusse seinte vahel. Seal on ka samasugune fluidum kui siin Kiltsis.” Nende perekonnale kuulus Kaluga oblastis asunud Klintsõ mõis, mis revolutsiooniliste tuulte käigus hävis. Kiltsi mõisast vastu hõljuvat hõngu tunneb ta ka seda paika külastades.

tamas elavalt ette.

Kiltsi lossi praeguste arengute üle tunneb Aleksandr Prishchepov heameelt. Ta on ka kursis tänu oma emale Kiltsis peetud konverentside ja muu eluluga.

Kahjuks pole tema õpingud ja töö võimaldanud tal siinsetest konverentsidest osa võtta, ehkki ta teeks seda meelsasti. Nädala pärast asub ta teaduslikule tööle erakorralise õppejõuna Berliini Humboldti ülikooli Saksamaal.

Järgkordne konverents toimub 16. oktoobril ning see on pühendatud Kiltsi lossile ja selle omanikele ning sinna on kutsutud A. J. von Krusensterni järeltulijad.

Hilje Pakkanen, tõlkida aitas Lembit Keerus

Koos Lembit Keerusega sugupuud uurimas

Prishchepov Tartus toimunud kosmose-teemalise konverentsi tõttu, mille korraldasid Tartu observatoorium ja NASA kosmoseagentuur. Konverents keskendus Ida-Euroopa põllumajanduses uutes

Prishchepov muljeid konverentsilt.

Ühtaegu juba Eestis olles otsustas ta sisse põigata ka Kiltsi lossi.

Tulles jutuga tagasi oma sugupuud ja juurte juurde, meenutas Alek-

Meie vallas on kaks UNESCO maailmakultuuripärandisse kuuluvat objekti

2005. aasta juulis kanti UNESCO kultuuripärandi nimekirja Struve Geodeetiline Meridiaanikaar.

Struve meridiaanikaar on triangu-latsiooniahel, mis kulgeb mööda meridiaani 26° E Hammerfestist Põhja-Jäämerel kuni Izmailini Musta mere ääres ja läbib kokku 10 riiki. Triangulatsiooniahel koosnes algselt 265 punktist. UNESCO kultuuripärandi nimekirja lisati kõik Struve meridiaanikaare säilinud punktid, kokku 34: Norrast 4, Soomest 6, Venemaalt 2, Eestist 3, Leedust 3, Valgevenest 5, Moldaaviast 1 ja Ukrainast 4 punkti. **Eestist kanti Struve meridiaanikaare punkti-de nimekirja Tartu Tähetorn ja Simuna-Võivere baasjoone otspunktid.** Eesti alal mõõtis F. G. W Struve kokku 22 meridiaanikaare punkti. Tänaeni on neist säilinud kolm:

1. Tartu Tähetorn. Observatooriumihoone ehitati aastatel 1808-1810 Toomemäele keskaegse piiskopilinnuse varemetele ja on säilinud esialgsel kujul.

2. Simuna (Katko). Baasjoone SO otspunkt on tähistatud graniitsambaga, millel on aastaarv 1849. Meridiaanikaare baasi mõõtmise tähis võeti 1997. aastal kultuurimälestiste riiklikku registrisse.

3. Võivere. Baasjoone NW otspunkt on looduses veel tähistamata, tse-nter (graniitkivi siseseppurit tse-ntriuguga) asub Võivere küla Tuuleveski talu õues umbes 20 cm sügavusel mulla all. Struve Eestis mõõdetud 22 punkti hulka kuulusid siit ümbruskonnast veel Raeküla, Ebavere, Koeru, Tammiku ja Salla.

Seega asuvad Eestis säilinud kolmest punktist kaks meie vallas. Ühest

küljest võime tunda siirast rõõmu selle üle, et siinkandis on UNESCO kultuuripärandisse kuuluvad objektid, teisest küljest toob see meile kohustuse need korras hoida ning teadvustada nende olemasolu - eeskätt meile endile, aga kindlasti ka mujalt tulijale.

2007. aasta oktoobris toimus Avanduse mõisa saalis suurepärane konverents “Avanduselt UNESCO maailmakultuuripärandisse”, millega tähistati 180 aasta möödumist F. G. W. Struve geodeetilise kaare Simuna-Võivere baasjoone mõõdistamisest.

Kohe pärast konverentsi lõppu moodustati Simuna ja Võivere otspunktide tähistamisega tegelev töörühm, kuhu lisaks kohalikele entusiastidele kuuluvad maa-ameti ja vallavalitsuse esindajad. Töörühm võttis oma mureks Võivere otspunkti tähise püstitamise ja asjakohaste infotahvlite paigaldamise mõlema otspunkti juurde.

Töörühm on mitmel korral koos käinud ja pidanud aru vajalike tegevuste üle. On kaasatud muinsuskaitse esindajad, Tartu Ülikooli ajaloomuuseum ja vallavalitsuse spetsialistid ning otsitud rahastamisvõimalusi. Plaanitud tegevustest on tänaseks jõutud juba päris mitmed ära teha.

Töörühma liige Reet Mägi TÜ ajaloomuuseumist ja kunstnik Margot Sakson pakkusid Võivere otspunkti tähistamiseks välja kavandivariandid. Nende järgi koostas arhitektuuribüroo Vana Tallinn arhitekt Elo Sova projekti, kus pakuti kolm lahendust: kas püstitada klaasist püramiidjas otspunkti kate, klaasist lame

otspunkti kate või jätta otspunkti tähis avatult, konserveeritult, ilma katteta. Töögrupi liikmed pooldasid ühiselt püramiidjat katet, mis tundub meie ilmastikuoludes kõige praktilisemana. Muinsuskaitseameti esindajad olid Elo Sova koostatud projektiga päri ja kooskõlastasid selle.

Tänavu esitas vallavalitsus PRIA Leader-programmille projekti “F.G.W. Struve teostatud meridiaankaare mõõtmise Simuna-Võivere baasjoone Võivere otspunkti ehitamine”. Projekt on saanud rahastamiseks positiivse otsuse. Ehitajaks on valitud OÜ OTO Ehitus. Ehitustöödega alustatakse 2011. a kevadel.

4. septembril toimus Võivere otspunkti juures Eesti Geodeetide Ühingu ja töörühma ühine tööpäevak tähise paigaldamiseks vajalike eeltööde tegemiseks. Kokku osales tööl 23 inimest, s.h töörühma liikmed Karin Kollo (maa-ametist), Mart Pruul, Reet Maadla, Jüri Aavik, Ilve Tobreluts ning pererahvas Kalev Viiksaar ja Liivika Harjo. Tööpäevak õnnestus igati, kõik plaanitud eeltööd (prussivirna ümberkantimine ja sireliheki väljajuurimine) tähise ehitamiseks said edukalt tehtud. Madis Maadla oli abis spetsiaalse masinaga, mis hõlbustas tublisti heki väljajuurimist. Kevadel kui maapind on sulanud võib ehitustöödega kohe alustada.

Kunstnik Margot Sakson koostas kavandi ka Simuna ja Võivere otspunkti-

de tähiste juurde plaanitavate selgitava tekstiga metallplaatide jaoks. Aluseks võeti Tartu Tähetorni plaat. Vallavalitsusel on muinsuskaitseametiga kokkulepete plaanide rahastamiseks. Simuna Katkultulba jaoks on plaat praegu valmistamisel ja paigaldatakse veel tänavu sügisel. Võivere otspunkti juurde paigaldatakse see aga pärast otspunkti tähise valmimist.

Töörühma liikme Karin Kollo eestvedamisel valmistati 2008. a suvel Simuna otspunkti juurde suur infotahvel (formaad A1, metallist). Kujunduse ja teostuse eest muretses ja selle eest maksis maa-amet, tahvli valmistas ja paigaldas OÜ Brand Factory Estonia. Pärast Võivere otspunkti tähise valmimist muretsseb maa-amet samasuguse info-

tahvli paigaldamise eest ka Võiverre.

Pererahvas Kalev Viiksaar ja Liivika Harjo, kelle maa-alal Võivere otspunkt asub, plaanib selle kõrval oleva tuuleveski renoveerimist, kuhu edaspidi saaks võimalikult palju Struve teemalist materjali ning huvireisijatele olulist infot koguda.

Geodeetide ühingult tuli ettepanek kujundada mõne igal aastal toimuva ja mõlemad otspunkte hõlmava ürituse traditsioon, kuhu kaasataks ka laiemat üldsust. See annaks põhjust Struve teemat igal aastal n-ö pildil hoida ja siinkandis asuvatest UNESCO kultuuripärandisse kuuluvatest objektidest sagedamini juttu teha. Kui kellelgi tekib mõni hea selgkohane idee, andke töörühma liikmetele kindlasti teada!

Ilve Tobreluts

Väike-Maarja õppekeskus oli kutsehariduse konkursil aktiivseim osaleja

Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove korraldatud konkursil, kus kutseharidust omandavad noored võistlesid foto-, video ja helifailide konkursil „Kutseharidus on lahe!“ osutus kõige aktiivsemaks kooliks Väike-Maarja Õppekeskus.

“Meid premeeriti selle eest, et Väike-Maarja õppekeskusest laekus etteantud tähtjaks reeglitele vastavaid töid kõige rohkem,” ütles Raili Sirgmetes.

Sellest tulenevalt saab Väike-Maarja Kutseõppekeskus omal vabal valikul saata ühe õpilase detsembris Lissaboni külastama Euroopa noorte kutsemeistrivõistlusi EuroSkills 2010.

Koolidirektor Raili Sirgmetsa sõnul sõidab Lissaboni IV kursuse koka eriala õpilane Rivo Rattus.

Õpilasi juhendas Väike-Maarja õppekeskuse huvijuht Helina Lükk. Konkurs toimus esimest korda ja konkursile sai esitada foto-, video- ja helifaili. Fotode kategoorias sai osaleda individuaalselt, video- ja helifaili tegemiseks võis kokku panna kuni kolmeliikmelise

meeskonna. Mõlemas kategoorias võisteldi kahes vanuserühmas: põhikooli- ja keskkoolijärgsed õpilased.

Tulemuste põhjal osutus kõige edukamaks kooliks Narva Kutseõppekeskus, kes saavutas kaks esikohta ning ühe eriauhinna.

Kõigile võitjatele on auhinaks ekskursioon Lissaboni Euroopa noorte kutsemeistrivõistlustele EuroSkills.

Konkursi korraldas SA Innove, toetas Euroopa Sotsiaalfond ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Hilje Pakkanen

Väike-Maarja Õppekeskus sai õunagrillimises teise koha

Laupäeval, 11. septembril toimunud Eesti I meistrivõistlustel õunagrillimises võitis Väike-Maarja Õppekeskuse võistkond esitluse eripreemia ja saavutas teise koha õunagrillimises.

Võistlustööna küpsetasime pearoaks õunabrändiga maitsestatud sea sisefilee grillõunamarinaadis, järeloaks

pakkusime grillitud õunte ja toorjuustu-creemiga pannkoogitorti, joogiks oli õunaringveri tee.

Võistkonda kuulusid Rivo Rattus, Ott Andre, Liis Pajur, Andra Kortin, Kaspar Tiirik, Aili Vaarik, Airi Püss, Janar Lükk ja Helina Lükk.

Helina Lükk
võistkonna kapten

Tulekul Avispea endise koolijuhi Boris Kiviku mälestusteraamatu esitlus

Boris Kivik (1918) esitleb mälestusteraamatuid “Elu kui unenägu” I ja II Väike-Maarja raamatukogus 13. oktoobril kell 15.00.

Elupõline maakooliõpetaja jutustab mälestustes Venemaalt Eesti Wabariiki opteerumisest, koolimälestusi Westholmi Gümnaasiumist, ajateenistusest Eesti Wabariigi armees madrusena, kui interneeritud Poola allveelaev Orsel 1939.a. Tallinnast põgenes.

Hirmli kool oli esimene töökoht peale Tallinna pedagoogikumi lõpetamist. Enne sõda oli ta töötanud Kose-Lücati sanatoorses koolis. Veel viis saatust õpetama Pikavere, Kuusalu ja Vihterpalu koolis. Seejärel kutsuti Rakve-

re rajooni Avispeale õpetajaks, hiljem töötas Roela koolis. Põhiained, mida ta õpetas, olid eesti keel, matemaatika ja laulmine. Kirjutamist on proovinud varemgi, esimene katsetus oli saksakeelse kriminaalromaanini tõlkimine. Kirjanikust õe Ira Lemberi julgustusel hakkaski tasapisi mälestusi kirja panema.

Enda kohta mainib eakas koolmeister, et oli oma abikaasaga 67 aastat abielus, tal on kolm last ja seitse lapselast ning seitse lapselapselast.

Olete oodatud kohtumisele Avispea endise õpetaja ja koolijuhatajaga, huvitava jutustetjaga.

Raamatud müügil.

Irma Raatma
raamatukogu juhataja

Maarjakellukesed Madjarimaal

Iga kultuur, ükskõik kui väike ta ka poleks, suurendab meie rikkust oma harulduste, tavade ja loomusega.

Europeade moto

2. kuni 10. augustini oli bussitais eestlasi ratastelt, et võtta osa Euroopa suurimast rahvakunstofestivalist Ungaris. Väike-Maarja õpetajate naisrahvatantsurühm (alates kevadest kannab nime Maarjakelluke) ot-sis reisikaaslast, kellega hõimurahvaste juurde minna. Head seltsilised, kellega nii vaimus kui ka laval ühinesime, leidsime Järva-Jaanist: memmede tantsurühm Taveri ja segakoor. Lisaks toetasid meid fännid. Sõit Europeadele võis alata.

Mis on Europeade? Europeade on Euroopa suurim rändfestival, mis tekkis 1960-ndatel soovist igal aastal korra kokku saada ja sõprussidemeid luua. Festivalil osaleb 150-250 erinevat kollektiivi. See liikumine tõestab, et armastus oma rahva laulude, tantsude, muusika ja rahvariете vastu ühendab riike, rahvusi ja inimesi.

Pärast Eesti taasiseseisvumist avastasid ka eestlased Europeade ning 1993. aastast alates on igal aastal käinud seal umbes 5000 rahvakultuuri tutvustajat. Eestisse suhtutakse kui aktiivse kultuuriga Euroopa riiki. Eestlased on festivalidel kõrgel hoidnud oma maa mainet. Seda kinnitab ka fakt, et 48. Europeade toimub 20. - 24. juulil 2011. aastal Tartus.

Reisimälestusi on palju, igaühel erineva rõhuasteusega, kuid et marsuut oli ühine, saab välja tuua põhisündmused.

Meie sõit algas 1. augusti hilisõhtul enne keskööd Väike-Maarja rahvamaja eest. Esimene peatus oli Järva-Jaanis, kus tulid peale meie reisikaaslased.

Pikk sõit viis meid läbi Läti ja Leedu Poolasse. Esimene pikem peatus oli Varssavis hotellis Aramis. Uhkelt kõrgusid Aramise kõrval ka Athos ja Porthos.

Seiklustele oligi sümboolne hakanus tehtud.

3. augustil algasid meie seiklused maa all Wieliczka soolakaevanduses, kus toimus põnev kolmetunnine ekskursioon. Lõputud käigud, trepid, kirikud, teater, basseinid, grotid, hulk soolast ku-

jusid vajasisid uudistamist. Giidi jutust selgus, et sool võib olla rahvusliku rikkuse ja uhkuse allikas. Kahtlemata on ta seda praegugi.

4. augusti õhtuks jõudsime Budapesti. Ungari pealinna huviväärtustega tutvusime nii jalgsi kui bussiga. Ja oli,

mida vaadata. Buda ja Pest linnad Doonau kahel kaldal. Neid ühendab üheksa ilusat silda. Mägisel paremal kaldal asub Buda, tasasel vasakul kaldal Pest. Need liideti üheks linnaks alles 1872. aastal. Et giid rääkis inglise keeles, siis tuli leida topletiigid omade hulgast, kes inglise keelse jutu tõlgiks eesti keelde. Selleks vaimukaks tõlgiks sai Järva-Jaani vallavanem, parmupillimees Arto.

Muljetest tulvil jõudsime majutuskoha Rõszkes. Seal olid peale meie veel Türgi tantsijad ja Tsehhi tantsijad-lauljad-muusikud. Rõszke sai neljaks päevaks meie koduks, kust sõitsime erinevatesse esinemiskohtadesse: kuumaveebasseinidega Cserkeszölisse ja Moraholmi ning Zsombosse. Kask kõlas: “Uju, päevita, mõnule!”. Erinevate basseinide, aurusaunade külastamine oli tõepoolest mõnus ja lõõgastav, seda eriti pärast esinemist. Rahvale meie esinemine meeldis, enim “Simmanipolka” ja “Kaera-Jaan”. Ega “Neiokösögi” kedagi külmaks ei jätanud. Publikul oli muidugi tore vaadata meie esinemist rannarietes, samas kui meie higistasime oma kaunites kuid paksudes rahvarietes. Meie fännid presenteerisid igal esinemisel Eesti lippu,

kuigi raskusi oli lipule sobiva koha leidmisega. Et esinesime koos türklaste ja tõehhidega, kellega olime sõbrunenud, siis elasime nende etteastetele aplausiga kaasa.

Tõeline festival läks lahti aga õhtuti ööbimiskohas. Meie Aino õpetas

türklastele “Kaera-Jaani”, türkklased meile oma rahvatantse, tõehhide toel tantsisid nii eestlased kui türkklased tõehhi tantse. Tõeline kultuuride paabel ja kui rahvatantsud otsa said siis tantsiti, mängiti, lauldi kõike, mis meelde tuli, kuni “Õllepruulijani” välja.

Peab tunnistama, et eestlased olid eestvedajad, eriti väsimatud Arto ja Tuve ning bussijuhid. Tantsiti pea hommikuni välja.

Oli palju muudki huvitavat. Moraholmis külastasime veinikeldrit ja degusteerisime kohapeal toodetavaid veine, millele hammustasime peale Ungari pekiga saiu.

Bugacpustas paelusid meid hobushow ning lõunasöögi juurde pakutatav hoogne viiulimuusika.

Kaheksa päeva kestnud kultuurireis oli rikastav ja lõbus. Europeade tähendab tõepoolest Euroopa rahvuskultuuride kohtumist, see on huvitav publikule ja omalaadne kogemus esinejatele. Kõszõnõm Ungari!

11. augusti õösel jõudsime mu-reliku südamega tormist räsitud Väike-Maarjasse.

Maarjakellukesed

Arno Kasemaa mälestusõhtu

10.09.1915 - 18.03.1999
“Olen elanud rikkalt, mitte materiaalses mõttes, vaid looja on mind õnnistanud vaimuannetega, mille olen pärinud oma emalt.” Arno Kasemaa
On kõrgeks lennuks võimsaid tiibu vaja ja kotkapilk – kõike haarata.
Siis sõnugi kui rasket rahet sajab ja luulest lennutee võib süttida.

Väike-Maarja valla aukodaniku, Eduard Vilde kirjanduspreemia laureaadi, arvukate tunnustustega pärjatud dirigendi, koolimehe, kirjaniku, luuletaja, kultuuri- tegelase Arno Kasemaa 95. sünniaastapäeva tähistatakse Väike-Maarja raamatukogus mälestusõhtuga 23. septembril kell 17.30.

Arno Kasemaa on sündinud Karepa külas Kupukalda talus. Isa pani teda varakult ehitus- ja talutööd tegema, kuid kunstnikuhingega poissi huvitas maalimine, lugemine, muusika, tants, näitlemine...

Karepa ja Selja algkoolis olid teadmishimulise õppuri lemmikained ajalugu, geograafia ja muusika, mis saatuse tahtel talle endale hiljem leiva lauale töid, kui koolis neid aineid õpetama pidi.

Saatust viis Kasemaa okupatsiooni aastatel Käsnu tollivalvuriks, sõja lõpus Käsnu laevaehitajate artelli, peale sõda Käsnu algkooli juhataja kt., kuni

1962. aastani Karepa rahvamaja juhatajaks.

Kuhu ta ka läks, seal asutas ta näiteringi ja laulukoori. Erinevaid koore on Arno Kasemaa juhatanud 60 aastat - Karepal, Käsnu, Rakveres, Kiltis, Väike-Maarjas jm. 19 aastat õpetas Kilti koolis ajalugu, geograafiat, muusikat, hoolitses kooli aia eest. Erilise tähelepanu sai tema gladioolide kollektsoon, mis koosnes 54 värvitoonist. Väikese Kilti kooli iluaed jõudis koguni Moskva Üleilulisele Rahvamajanduse Saavutuste Näitusele, mis oli tollal väga suur tunnus-tus.

Väsimatu kultuuritegelasena osales ta isetegevuses, juhendas ansambleid, lavastas näidendeid ja estradistseene, kui tekstidest nappus tuli, kirjutas uusi tekste juurde. Tihti mängis näidendites ja estradistseenides ka ise kaasa.

Tõsisemate kirjanduslike katsetustega alustas alles vanemas eas. Trüki-valgust nägid romaanid “Rannamännid” I ja II (1986 ja 1995), “Oli see armastus” (1995), “Maa ja armastus” (2000), luulekogu “Jää inimeseks” (2000), “Metsad kõnelevad” (2001).

Korduvalt on Arno Kasemaad autasustatud tolleaegsete kõrgete aukirjadega.

1996.a. määrati talle Kultuurka-

pitali rahvakultuuri sihtkapitali eluaegne pension.

1996.a. omistati Ed. Vilde nimeline kirjanduspreemia romaanile “Rannamännid”.

1997.a. valiti Väike-Maarja valla aukodanikuks.

1999.a. 18. märtsil lakkas tuksu-mast tagasihoidliku, teraselt elu jälgiva loomeinimese süda. Arno Kasemaa on mulda sängitatud Kunda kalmistule.

Refereeris
Irma Raatma

Meie Aasta õpetaja Raivo Narits – õpilase sõber ja tark nõuandja

Augustikuu viimasel päeval võisime maakonnalehest lugeda, et tänavuseks Lääne-Virumaa Aasta õpetajaks valiti huvihariduse valdkonnas Väike-Maarja Muusikakooli õpetaja Raivo Narits. Raivo Narits ütleb, et pole selle tunnustusega veel kolm nädalalt hiljemgi ära harjunud. Hingega oma tööd tegev õpetaja Narits usub positiivse energia jõusse ja võtab oma õpilasi kui sõpru, kelle kõrval tahab ta seista lihtsalt targa nõuandjana.

Millise tundega teate vastu võtsite? “Pole selle tundega veel tänaseni ära harjunud,” ütleb Raivo Narits tagasihoidlikult. “Hommikul vara, kui selle sõnumi sain, mõtlesin, et sain *tünga*-sõnumi. Esimese õnnitluse saatjaks oli hea sõber Väike-Maarja gümnaasiumi endine direktor Marje Eelmaa. Teda tundes tean, et ta sellist nalja ei teeks. Hakkasime siis kaasaga internetist otsima ja selgus..., et ongi... tõsi!

Teade tuli täieliku üllatusena! Tavaliselt on ikka nii, et enne õppenõukogus arutatakse ja... aga mulle see meeldib! Kolleegidele TUHAT TÄNU imelise kingituse eest! Teadasaamisele järgnes paar magamata ööd, mõtlesin, millega ma olen selle tunnustuse ära teeninud. Olen lihtsalt oma tööd tasapisi ja hingega teinud. Ei ole nii, et õhtul ja hommikul taon endale peegli ees rusikaga vastu rinda ja ütlen, OLEN õpetaja! Kui aus olla...ma ei mõtlegi sellele!

Trafaretse küsimuse peale, kas oletegi tahtnud õpetajaks saada, vastab Raivo Narits, et ta ongi õppinud muusikapedagoogiks, lõpetanud G.Otsa nim. muusikakooli dirigendi ja muusikaõpetajana. Ju ikka mingi pisik on ka kallal.

“Olen meie muusikakoolis kõige rikkam õpetaja: minu juurest käivad läbi kõik muusikakooli õpilased,” leiab muusikakoolis solfedzot õpetav Raivo Narits.

Solfedzo on kõigile õpilastele kohustuslik õppeaine, mida paljud õpilased läbivad hambad ristis, mõnele aga meeldib. Võiks paralleeli tuua tavakooli matemaatikaga, mida osa õpilasi peab raskeks, tüütuks ja igavaks. Sageli saadakse solfedžo vajalikkusest aru alles vanemas eas.

Lisaks solfedzole õpetab Raivo Narits ka klaverit ning puhkpille: klarinetit ja saksofoni. Võib küsida, miks just puupuhkpillid? Olen lõpetanud Rakveres muusikakooli klarneti eriala, ka Otsa kooli läksin klarnetit õppima, kuid arstitädi-onude soovitusel tuli klarnetist loobuda ja minust sai lõpuks dirigent. Mis meeldib ja köidab teid õpetaja ameti juures?

Seda igavana tunduvat, kohati rutiinset ja üliväsitavat tööd, mis tõmbab sind sidrunina tühjaks, tasub teha nende haruldaste hetkede nimel, kui kuuled, et lapse pillist tuleb tõeline muusika, millesse õpilane on oma hinge sisse pannud. Need on harvad hetked, mil sünnib KUNST. Selle nimel tasub vaeva näha ja see ongi parim palk ja tänu. See on nagu sportlastel võistlustel võitmisega pärast pikki treeninguid. Võidu maitse on magus!

Eriti sütitavad mind kui õpetajat sõltumata erialast need õpilased, kes vabatahtlikult ja huviga võtavad vastu minu poolt pakutud teadmised ja sõpruse. Mina võtan lapsi kui sõpru. Ei oska öelda, kas tõstan alateadlikult lapsed enda tasemele või on minus nii palju last, et laskun nendega samale tasandile.

Kui laps innustub, siis see sütitab mind eriti. Kui tunnis tekib see miski, siis see tõmbab mind hooga käima. Saan lastelt positiivset energiat, see aitab hoida mind siin. See on sama nähtus, mis töötab näitlejate puhul, kel samuti tekib saaliga kontakt. Kui see on positiivne, siis ka näitlejad lähevad käima, kui mitte, siis teevad nad oma professionaalsuse juures oma etteaste tase- mel ära, aga see miski, ime, jääb sündimata.

Kuidas lastes huvi tekitada tänapäeval, mil on võimalik paljude asjadega? Kuidas ära tabada, millal on õige aeg laps mingi tegevuse juurde viia?

Õnneks on ka tänapäeval lastel endal huvi tulla siia õppima. Mulle teeb viimastel aastatel muret tänapäeva laste elu meeletu killustatus ja tappev infohulk, mida neile igast torust sisse kallatakse. Lapsed on kahjuks muutunud pinnapealsemateks, närvilisemateks. Meie põlvkonna lastel oli elu rahulikum, neil oli aega ka iseendaga olla. Tänapäeva laste psüühika on meeletu koormuse tõttu möranenud. Sadat asja ikka korraga teha ei saa. Minu vihje lapsevanematele olekski, et kui laps on muusikakooli valinud, siis ehk oleks tark kasvõi veidi vähendada osavõttu muudest ringidest, näiteks spordist, tantsust. Kusagil tuleb piir ette. Näen tundides, kus muusikakooli jõudes on lapsel sageli silmad juba poolkinni. Muusika vajab aga süvenemist.

Mis vanuses lapsed muusikakooli tuua, see sõltub palju lapsest. Mõni tavakooli esimese klassi õpilane on täiskasvanulikum kui temast paar-kolm aastat vanem laps. Olen seda kohanud. Ühest vastust pakkuda ei oska... Ühed lapsed lähevad lahti varem, teised hiljem. Eks seda peavad ikka vanemad märkama, millal last mingisse ringi panna. Õige

aja peaksid ära tundma lapsevanemad ise või lapse varasemad kasvatajad-õpetajad lasteaiast.

Huvi muusika vastu peab aita- ma üleval hoida õpetaja sees olev fanatism ja säde, isiklik eeskuju.

Kui päev päeva kõrval olla helide keskel, kas siis helidest päeva lõpuks vil- land ei saa?

Kodus päris vaikus ei valitse, prahtmuusikat üritan vältida (taustana võib ta ju vaikselt tiksuda), kuulan meelsasti Vikerraadiost jutusaateid. Kui spetsiaalselt muusikat kuulan, siis ainult tippe, et midagi õppida.

Millal mul muusikat aega kuu- lata ongi, kui tuleb teha tellimustöid, fonogramme, signatuure, stuudios lõigata-kleepida-miksida, et jälle mõni heli- plaat välja anda? Ega muusikast ei pääse!

Väga palju positiivset energiat olen saanud kodust, lähedastelt, teatri- etendustelt, kontsertidelt.

Mis teid ennast innustab ja n-ö käivitab?

Minu missioon õpetajana on ai- data lapses loomingulisus välja tuua. Mida positiivsem on meievaheline ener- giavahetus, seda parem. Mida rohkem loomingulisust, seda parem.

Ühes Eda Ines Ettiga seotud inter- vjuus olen öelnud, et ma olen olnud talle pigem kergelt kõrvalseisev sõbra- lik nõuandja kui õpetaja.

Tean, et minu enda puhul töötab praänikumeetod. Ebaõiglane negatiivne kriitika halvab mind täielikult, siis tõs- tan käed üles ja lähen minema. Präni- kumeetodit kasutan ka õpilaste juures. Enamiku õpilaste puhul see töötab, kuid on ka teisi, keda paneks tööle piits. Tark laps oskab seda präänikustiili enda ka- suks pöörata. Kuigi tunnen vahel, et peaksin olema kurjem, nõudlikum. Võrdne partnerlus positiivse energia alu- sel paneb väikesed lapsed minu arusaamist mööda hoopis kiiremini arenema. Lapsed võivad ka õpetaja leebust ära kasutada. Olen püüdnud panna laiska last aru saama, millest ta ilma jääb, kui laisk edasi on.

Mida rohkem lapses indu näen, seda rohkem on indu minuski.

Alati tasub ise ette olla positiiv- selt häälestatud, mitte kunagi minna eel- arvamustega. Olla põnevil, vaatame, mis saab, siis hakkab pluss-energiaga pall veerema. Võib sündida ime, see miski, hea aura, mis paneb käima nii lapsed kui minu.

Kui ma mingi asja käsile võtan, siis enne seda mõtlen asja tüütult pikalt ja põhjalikult läbi, krutin ideed peas sadu

kordi edasi-tagasi nagu filmi. Millegi pa- berile panek või helidena salvestamine on juba asja formaalne lõpetamine (kah tüütuvõitu tegevus). Kõige magusam on just loomeprotsess ise. Kui aga lõpuks midagi tegema hakkan, olen halastama- tu maksimalist enda ja teiste suhtes. Jä- lestan nn ülejala, käib-kah-kuidagimoo- di tehtud asju.

Varem oli mul raske “ei” öelda. Nüüd juba veidi vist oskan? Ei jaksa enam ennast raisata tühja-tähja peale. Sai villand killustatusest ja paanilisest soo- vist maailma parandada. Kõike ikkagi ei jõua, tuleb kusagil järgi anda, sellest tekib aga piinav rahuolematus iseendaga. Olen enda jaoks välja mõelnud tabava iseloomustuse: olen jube laisk maksima- list.

See, et minust on õpetaja saanud, on olnud asjade loogiline areng. Oma maailmarännud ja esinemisvajadused olen ammu täis saanud. (*Õpetaja Narits vihjab siinkohal kolmele aastale, mil ta män- gis klahvpille omaaegses tippansambli Ra-*

dar.)

Juba aastaid ei kipu ma enam ise aktiivselt esiplaanile. Aastatetagusest kõrgemast muusika- ja elukoolist olen ammutanud nii palju positiivset energiat ja pagasit, millest jätkub arvatavasti elu- päevade lõpuni.

Mulle meeldib olla rohkem ku- lissidetagune nõõritõmbaja ja tugisik. Mitte et mul poleks endal auahnust - veidi peab ikka olema, see ju edasiviiv jõud. Nüüd aga elan selle välja läbi nen- de inimeste saavutuste, kelle alusbaasis on olnud au olla osaline, näiteks Geri Padar, Eda-Ines Etti, noor tõusev heliloo- ja Tauno Vilu ja mitmed meie kooli lõ- petanud noored, kes jätkavad muusiku- teed.

Vanuse ja elukogemusega on tul- nud niipalju tarkust ja analüüsivõimet, et ma ei pea enam ennast iseendale tões- tama. Kui ollakse rahul sellisena, nagu ma olen ja mida teen, siis olen õnnelik.

Hilje Pakkanen

Vilistlastervitus Väike-Maarja Gümnaasiumile uueks õppeaastaks

Nüüd on hoopis teised olud võrreldes nendega, kui meie 60 aastat tagasi Väi- ke-Maarja Keskkoolis käisime.

50ndate algus tähendas hilju- tist küüditamist ja vanemate talu kin- kimist kolhoosi astumise näol, sisuli- selt riigile. Kõik see tähendas mate- riaalset puudust ja hirmu, ka meie klassist viidi Siberisse kaks õpilast. Me olime siiski visad ja lõpetasime kooli. Selle aja Väike-Maarja Keskkooli lõ- petaja oli kõrgkoolis tavaliselt teistest edukam.

Jätkasime kõik õpinguid kas Tartus või Tallinnas, tootmise ja teh- nika alal. Õpiti arstiteadust, keemiat, füüsikat, ehitust, mäeasjandust, elekt- riala, mehaanikat jm. Meie lennust 1951.aastal jätkasid peaaegu kõik õpinguid vastavatud Eesti Põlluma- janduse Akadeemias. Siit tulid agro- noomid, karjaskasvatajad, melioraato- rid, maamöötdjad, metsaspetsialistid. Valisin endale huviala järgi

elektri õppimise Tallinna Polütehnilises Instituudis. TPI-s oli edasi õppinud ka varasemaid Väike-Maarja Keskkooli lõ- petajaid. Edukamateks olid elektriinse- nerid Erich Vilumets, Eeli Tiigimägi, Ado Osman - oli Eesti Energia juhataja. Ka praegune Eesti Energia juhataja Sandor Liive on siitkandi mees. Siis veel Eesti Põ- levkivi tehniline direktor mäemees Lem- bit Võlu, keskkonnaspetsialist Paul Ve- riloo jt.

Inseneriks ei sünnita, kutse saa- vutatakse visa tööga ja asja vastu peab olema huvi. See pidavat tekkima juba lasteaias Lego klotsidega mängimisel. Teadmiste kasvuga jõuab see arvutite ja robotite meisterdamiseni välja. Oma eri- ala omandamise kõrval on tähtis ka naa- beralade üldine tundmine, lai silmaring ja kestev huvi tehnika arengu vastu. Tä- napäeval on selleks kõik võimalused liht- salt olemas: arvutid, maailmakirjandus, õppimisvõimalused Eestis ja välismaal. Palju annavad juurde ka ekskursioonid

tehastesse, kus midagi toodetakse, näi- teks Nordkalki Rakkes, Eesti Põlevki- visse, Eesti Soojuselektrijaama ja kas- või pealtnäha lihtsasse katlamajja. Teh- nika on põhiline majandust edasiviiv jõud, seda tähtsustab ka Vabariigi Pre- sident. Tehnika abil luuakse majandus- lik küllus.

Igal erialal ja üldse on univer- saalseks õppeaineks keelte tundmine. Oleme väikerahvas ja peame oskama asju ajada mitmes keeles. Need ava- vad ukse maailma tundmisele. Jäägem alati eestlasteks ja oma kodukoha pat- riotideks!

Soovin Väike-Maarja Güm- naasiumi õpetajatele ja õpilastele häid kordaminekuid vastalanud õppeaas- tal!

Asael Truupõld, Väike-Maarja Keskkooli vilistlane 1951. aastal

Väike-Maarja Muusikakoolis alustab tööd eelklass

Käes on september - tarkuse kuu. Nagu kõik koolid, alustas ka muusikakool oma tööd 1.septembril. Nii on maja taas täis muusikat ja as- keldamist.

Sel aastal on muusikakoolis uuenduseks see, et alustab tööd eel- klass.

Eelklass on eelkõige nendele väikestele muusikasõpradele, kellel on edaspidi plaan asuda õppima muu- sikat meie koolis. Eelklassis lauldak-

se ja mängitakse, õpitakse nooditarkust ja tutvutakse erinevate pillidega.

Eelklassi esimene kokkusa- mine on teisipäeval, 28. septembril kell 18.00 rahvamaja teisel korrusel. Eelklassis ei ole sisseastumiskatseid. Õppetund toimub üks kord nädalas. Kohtumiseni muusikakoolis! Info tel. 3261 177, 5031 910

Vallo Taar, direktor

Väike-Maarja Gümnaasiumi eelinfo

Teisipäeval, 28. septembril gümnaasiumis pidulik matriklite kätteandmine 10. klassi õpilastele.

Reedel, 1. oktoobril algkooli näitering esinemas Rakkes.

Esmaspäeval, 4. oktoobril gümnaasiumis kooli sünnipäeva teatejooks.

Teisipäeval, 5. oktopobril õpetajate päev.

Kolmapäeval, 6. oktoobril gümnaasiumis pidulik lastevane- mate vastuvõtt.

Reedel, 7. oktoobril gümnaasiumis kooli sünnipäeva aktus.

Väike-Maarja noortevolikogu kogub tuure

Väike-Maarja noortekeskuses arutavad koos noortega volikogu asutamise üle paremalt: Siret Kotka, Marit Valge ja Meeli Veia. Hilje Pakkaneni foto.

Augusti lõpus olid Väike-Maarja noortekeskuses koos noored, et arutada kohaliku noortevolikogu loomist ja sellega seonduvaid küsimusi.

Väike-Maarja noortekeskuse juhataja Meeli Veia ütles, et esimesest kohutumisest on praeguseks jõutud tööga mõned sammud edasi, hetkel on käsil dokumentatsiooni koostamine.

Eestis peetakse nooreks 6-26aastasi inimesi, siis tähendab see suurest vanusevahet tulenevalt üsna erinevaid huvisid. Koolieelikul ja 20aastaselt on ühiseid kokkupuutepunkte kohaliku elu puudutavates küsimustes ilmselt raske leida. “Seetõttu meie noored leidsidki, et noortevolikogusse võiksid kuuluda 13aastased ja vanemad noored,” ütles Meeli Veia.

Esimesel kokkusaamisel lepitati kokku, et Väike-Maarja noortevolikogu võiks olla sama suur kui vallavolikogu koosseis - 21-liikmeline.

Laps liikluses toimus seekord Simunas

Simuna koolipere koos lövi Leoga. Foto: Heli-Liivia Komp

Kaks aastat tagasi, septembris 2008, toimus esimest korda Väike-Maarja rahvamaja kõrval liiklusohutust propageeriv üritus nimega Laps liikluses.

Idee käis välja rahvamaja kunstiline juht Heli-Liivia Komp ja see teostus koostöös Ida Politseiprefektuuri Rakvere Politseijaoskonnaga. Järgmisel, 2009. aastal realiseerus sama tegevus Kiltsi Põhikooli õues. Nüüd on ring täis - 16. septembril liigeldi Simuna Kooli juures.

16. septembri pealelõunal oli Simuna Kooli parklas rohkem sagimist kui tavaliselt. Koostöös Väike-Maarja valla Rahvamaja, Ida Politseiprefektuuri Rakvere Politseijaoskonna ja politsei lövi Leoga viidi läbi liiklusohutuse ja liikluspraktilise õppuse Laps liikluses Simuna etapp. Kooliaasta alguses on alati hea tuletada lastele meelde liikluseeskirju. Samuti ei saa nad iga päev lähedalt vaadata ja käega katsuda politsei kasutuses olevat tehnikat. Asja juur-

de käib veel liiklusteemaline viktoriin ning ka vigursõit jalgrattal. Lasteteadmised jalakäija ja jalgratturi tegemistest tänaval ja kõnniteedel olid väga head. Ainult üks küsimus: „Kus võib jalgrattur sõita omamata juhiluba?” tõi valesid vastuseid. Jätame siis meelde: kellel lubasid pole, see sõiduteele sõitma ei tohi minna!

Peale liiklusviktoriini said lapsed näidata oma praktilisi sõiduosi jalgratta vigursõidus. Uudistamist ja palju küsimusi jätkus politseiauto ja patrullmootorratta juures. Kõige selle juurde jätkus lövi Leod, kes küsis, aitas, juhendas ja andis head nõu ning jagas kommi.

Simuna lapsed tänavad korraldajaid, oli tore ja meeleolukas üritus.

Septembris 2011 on Laps liikluses jälle Väike-Maarjas.

Ain Lembavere, Simuna Kooli Ville-Markus Kell, Väike-Maarja Valla Rahvamaja direktor

Kõige tähtsam õppeaine koolis on õpetaja

Alles see oli, kui väikesed koolijärgsed ema-isa käekõrval kooli läksid. Uhiuus koolimüts peas, valge pluus seljas, lilled käes. Lilled oma esimesele õpetajale. Ausõna, võimas!

Ei mäleta täpselt oma esimest koolipäeva, küll aga seda, millal minu esimesest õpetajast, klassijuhatajast minu jaoks vaieldamatu autoriteet-arvamusliider sai. See oli siis, kui õpetaja oma imeilusalt käekirjaga tahvlile kirjutas, kui laulutunnis klaverilt kaane tõstis ja seda imelist pilli mängima hakkas, kui tahvlile joonistas või enda tehtud pilte näitas. Ta oskas minu jaoks kõike, mida minagi tahtsin osata. Sest peale oli mu emal tükk tegemist, kui tal tuli vastamisi seista minu poolt esitatud “aga-õpetaja-ütles!” argumentidega, kui meil vaidlemiseks läks. Vaene ema, eks oli ju temagi minu jaoks sel ajal väga oluline inimene, turvaline tugi ja arvamusliider.

Ei tea, kas ka tänapäeva kodudes on õpetaja lapse käes kõva trump, mida vanemate jaoks lauale lüüa. Kas ongi see oluline, kui tänapäeval on teisi tarku õpetaja kõrval. Pedagoogiline meisterlikkus on luua niisugune õpikeskkond, kus lapsed naudivad õppimist ja tunnevad õppimisest mõnu.

Selles olen küll veendunud, et kodu ja seal valitsev suhtumine õpetajasse jääb ajatuks teemaks ja arutlusobjektiks. Õpetaja jääb koduste juttude sekka vähemalt sama kauaks, kui on peres kooliskäijaid. Teisalt vormib ju õpetaja ettekujutust sellest, mis on õp-

pimine ja millised oleme ise õppijate-na. Vormimise tulemust on tunda mõnes mõttes veel tänaseni, sest igauks on olnud õpilane.

Usun, et enamikul on oma õpetajaga vedanud. Kui mitte kõigiga, siis väga paljudega. Maailm, kuhu nad meid valmistasid astuma, on ju samuti väga värvikirev.

Me teame sedagi, et õpetajagi on ainult inimene, kuid ometi ootame temalt sageli rohkem, kui teeme seda iseendalt lapsevanemana. Miks? Kas ainult seepärast, et usaldasime oma lapse kooli hoolde ja nüüd muudkui nõuame? Aga ise? Ehk tasuks siis ka iseenda ja oma lapse vastu suuremat nõudlikkust üles näidata.

Suhtumisest algab kõik. Mis-moodi suhtub õpetaja endasse kui persooni, oma õpilastesse, ainesse, ümbritsevasse, ja vastupidi, kuidas ümbritsev - kodu, õpilane, lapsevanemad suhtuvad õpetajasse.

Aeg lihvib maha koolist liigse külgejäva ja jätab järele selle, mille pärast me oma õpetajatest elu lõpuni lugu peame - see on tema inimlikkuse, hoolle, hea sõna ja tema armastuse pärast õpilaste ja oma töö vastu. Seegi on elu väikesi imesid. Ega asja öelda, et kooli kõige tähtsam õppeaine on õpetaja.

Õppimine sünnib sädemest. Õpetaja on sädeme süütaja, avaja ja võimaldaja. Aga inimene, kes ise ei sütti, ei saa ka teist süüdata. Õpetaja esime-

ne ülesanne on süttida ise. Katsuge teha seda ise - päevast päeva, aastast aastasse ja mitte ühe-kahe, vaid klassitüüpi õpilastega! Ehk mõistame seejärel paremini, kui väga vajab õpetaja julgustamist ja tuge, et end edasi arendada, suuta sārada teise inimesena. Suuta innustuda on aga õpetaja esmane ülesanne. Õppimine sünnib sädemest. Õpetaja on sädeme süütaja, avaja ja võimaldaja. Inimene, kes ise ei sütti, ei saa ka teisi süüdata.

Õpeta, kui palju tahad, lõpuks peab õppija ikka ise paljud uksed avama. Ja kui võit ei ole, kas siis üldse tulebki ukse avamist? Aga õpetaja peab uskuma, et võit on olemas.

Meil on igal ühel oma Õpetaja, kellele me vähemalt õpetajate päeval teeme sügava kummarduse ainuüksi juba selle eest, et ta uskus meisse. Minu hea õpetaja, tea, et selle mõju on siiani tunda! Sellist õpetajat soovime me ju ka oma lastele. Toetagem siis õpetajat kõik koos, et temagi saaks omakorda toetada meid.

Vähestel on südikust otsida üles oma õpetaja ja viia talle lilled. Kunagise vaevanägemise tänuks. Või leppimise märgiks, kui suhted just kõige paremad polnud. Või ... eks igauks ise teab, milleks. Südamest südamesse antu muudab maailma veidigi paremaks paikaks.

Head õpetajate päeva, kallid õpetajad!

Urmas Tamm, vallavanem

Manitsuse asemel

Meie armas ja kodune Väike-Maarja rahvamaja sai pärast remonti sügiseks väga ilusa ja heleda näo. Rahvamaja rahval ja teistest kultuuriväärtusest lugu pidajatel on aga mure, kas saal ka pärast pidusid-diskosid sama heledaks ja säravaks jääb...

Meie armas ja kodune rahvamaja

Kare töömehe käsi su seinad rajas, mis jäänud püsima muutlikus ajas. Aitas maakivi rahnusid kokku kanda soov rahvakultuurile kodu anda. Ei, ega sa iluga edvista, ega kõrged kaared sind kaunist. Kõige tähtsam on sinusse kätetud vaim, su hoolega hoitud kultuuritaim, mis igas põlvkonnas võrseid ajab, su helin, mis südameis vastu kajab, su värelev, soojendav küünlaleek, mis meid kokku kutsus ja sõpradeks teeb. Olgu ta kõikidest pihkudest hoitud, sellelgi sajandil heledalt loitku!

Hele Roos

Rahvamaja saal sai äsja värske ja puhta ilme. Pärast remonti tundub see eriti suursuguse ja kaunina. Hoidkem ja säästkem seda ilu!

Ilve Tobreluts

Väike-Maarja rahvamaja veerg

Ole kohal: Väike-Maarja rahvamaja renoveeritud saali avamine toimub kolmapäeval, 29. septembril kell 18.00.

Sügis rahvamajas

Lehed lähevad kollaseks, lapsed nühiavad jälle koolipinki, kahe rattalised panakse kuuri kevadet ootama. Sõnaga, algab uus hooaeg.

Väike-Maarja rahvamajas algab sügisperiood vastrenoveeritud saalis. Endiste tumedate toonide asemel on ruum nüüd palju päikeselisem.

Oktoobrikuud alustab ansambel Meie Mees oma Lõikuspeoga. „Lõikus“ ei pea alati olema termin põllumajandusest. Ka kirurgil on lõikus, skalpell käes. Ning lõigata saab ka minnes otse, mitte ringi.

Oktoobrisse mahub veel muusikafestival, kus esinevad külalised Soomest ning Pille Lille Muusikute Toetusfondi koostööpartnerid. Lastele pakume teatrietendust „Kolm suurt soovi“.

Novembris on lubanud Väike-Maarjat külastada taas kord Komöödiateater, sedakorda lavatükiga „Armastab, ei armasta“. Viimasel kuu pühapäeval

Paavo Kivine kohtub lugejatega ja hakkab koostama albumit Lurichist

Väike-Maarja raamatukogus kohtub 12. oktoobril kell 17.00 spordisõprade endine kergejõustiklane, spordiajakirjanik, kirjastaja ja tõlkija Paavo Kivine.

Paavo Kivine lõpetas 1964. aastal TRÜ eesti filoloogina, töötas ajalehe Edasi, ER-s spordiajakirjanikuna, kirjastuses Eesti Raamat, ta on juhtinud kirjastust Olympia, olnud Müncheni, Montreali, Los Angelese, Barcelona, Sarajev ja Lake Placidi Olümpiamänge käsitlevate raamatute koostaja ja autoreid.

Väike-Maarjasse toob tuntud spordipropageerija huvi koostada väärakas album meie kõige kuulsamast ram-mumehest Georg Lurichist.

Raamatud: “Tahtmine” - koos Jaan Taltsiga; “Hüvasti, sõbrad!” - koos Allan Levandiga; “Autogramm” - koos Erki Noolega; “12 meest”; “Dzentelmenid”; “Kristjan Palusalu: mälestusi, müüte, materjale” ja palju teisigi sporditeemalisi ning ilukirjanduslikke teoseid.

O l ü m p i a r a a m a t u d : Barcelona '92: XX OM; Los Angeles '84: XXIII OM; Montreal 1976: XX OM; München 1972: XX OM, Sarajevo '84: XIV OM jpt.

Paavo Kivine lubas kaasa võtta ka väikese valiku oma raamatutest, mida on võimalik soodsama hinnaga endale soetada ja loomulikult saab oma raamatule autogramme paluda.

Irma Raatma

Kiltsi kool peab aastapäeva

Laupäeval, 25. septembril peab Kiltsi kool vilistlaste, endiste ja praeguste töötajate kokkutulekuga Kiltsi kooli 90. ja kohaliku hariduselu 155. aastapäeva.

Registreerimine algab kell 15, aktus kell 17.

Siinkohal tagasivaade Kiltsi kooli ajaloole.

Kiltsi kooli ajaloost

Kiltsi kooli algus ulatub 19. sajandi keskele ning selle perioodi võib tinglikult jagada vanemaks ajaloooks (1855 -1943), uuemaks ajaloooks (1944 -1991) ja tänapäevaks (alates 1992. aastast).

Kooli vanem ajalugu (1855-1943)

Teadaolevatel andmetel hakati lapsi Kiltsi piirkonnas järjekindlalt õpetama 1855. aastal. Esimene kooliskäimise koht oli väike saun Sootaguse külas Raba talu maal, kus lapsed käisid paar korda nädalas katekismust ja piiblitlugu õppimas. Õpetajaks oli Muda Märt, väheste kirjaoskusega vanem mees, kes käis ka mõisateol. 1870. aastal laskis Kiltsi vallavalitsus ehitada Greenbergi talu kambri otsa suuremate akendega klassiruumi. Õpetaja oli Jakob Greenberg.

Kui vallad ühendati ja tekis Vao vald, ehitati 1884. aastal Nõmme-Rägavälja uus koolimaja. Kooliaasta kestis 15. oktoobrist 15. aprillini, kool oli kolme klassiline.

Eesti iseseisvuse algul hakkasid Kiltsi jaama ümbruse elanikud taotlema kooli asutamist Kiltsi, sest Nõmme külas asuv kool oli jaa-mast 5 km kaugusel, enamik õpilasi oli aga Kiltsist. Esialgu kavatseti avada Kiltsi kooli paralleelklass 1. ja 2. õppeaasta õpilastele. Mõisa riigile ülevõtmisega loodeti sealt kooliruum saada. 15. jaanuaril 1920 avatigi Rägavälja kooli paralleelklass endises valitsejamajas. Kuid kooliruumide saamine mõisa peahoonesse ei läinud raskusteta. Üürileping valitsejamajas õeldi 1920. aasta kevadel üles, kui Kiltsi mõis riigistati. Nii oli paralleelklass ilma peavarjuta. Kooli hoolekogu oli sunnitud üürima ruumi Nõmme külast Alliku talust. Niimetatud koht oli aga oma kauguse tõttu sobimatu, tee sügiseti ja kevadeti põhjatu porine, ruum madal ning õhutamisvõimaluseta. Kirjavahetus ministeeriumiga aga kestis ning selle tulemusena õnnestus 1921. aasta sügiseks mõisa peahoone koolile üks ruum üürida.

22. septembril 1921 alustas paralleelklass seal tööd juba iseseisva koolina – Kiltsi 2-klassilise koolina. Koolijuhatajaks (1921-1924) oli Helene Marie Einberg,

kohaliku postkontoriülema proua. Õpilasi oli koolis 32, õpetajaid 1. Vald tasus kasutatava ruumi rendi – 32 000 marka. Valla hooleks oli ka kooli küte, valgustus ja remont. Abistati inventari ja õppevahendite muretsemisel.

1924. aastast muutus kool Kiltsi 6-kl. Algkooliks. Rägavälja kool suleti ja õpilased toodi Kiltsi üle. Koolijuhatajaks (1924-1927) oli Villem Alto (Altoa), õpetajaid oli 5, õpilasi 118.

Aastatel 1927-1939 oli koolijuhatajaks Voldemar Toom. Toom oli seltskondlik rahvamees, kes ei pidanud paljaks vahetundides õpilastega koos tantsida. Arendas piirkonnas spordi-tegevust ning juhendas Noorkotkaid. Aastal 1935 rajati kooliaed.

Viimase sõja ajal oli lossis ja tiibhoonetes Saksa sõjavägi. Kooli peeti valitsejamajas. Sõjaväe lahkudes oli hoone ruumid lõhutud, aknad katki, keskküte ei töötanud. Aastast 1944 lisandus 7. klass ja kool nimetati ümber Kiltsi Mittetäielikuks Keskkooliks. Koolijuhatajaks oli sellel ajal (1939-1949) Aleksander Traks.

pildil aastast 1926 seisvad õp. Heinrich Bach (Oja) ja koolijuhataja Villem Alto, istuvad õp. I. Schmidt, õp. Hilda Einberg ja õp. Leida Alto.

Traks oli sügavalt isamaaline ja religioosne inimene, direktorina tõsine ning ranne.

Kooli uuem ajalugu (1944-1991)

Sõjajärgsel ajal oli raskusi kuhjaga. Puudust tunti kõigest: ei jätkunud kütet, õppevahendeid ega õpilastel jalatseid-riideid. Vihikute valmistamiseks koguti kokku kõik puhtad paberitükid ning õpetaja-

tel soovitati vana kiri paberilt kustutada ja seda uue töö jaoks kasutada. Klassidesse asutati ühiskassad annetuste kogumiseks. Võeti vastu kõike: raha, pöran-dapesu- ja tolmulappe, seepi, seapekki, maiustusi ja muud. Kogutud kasutati nii koolitöös kui ka puudust kannatavate laste toetamiseks.

1949-1950 oli kooli direktoriks Johannes Kübarsepp. Kiltsi 7.-kl. Koolis õppis sellel aastal 202 õpilast, töötas 10 õpetajat.

1950. aasta kevadel süttis lõpupeo ettevalmistuste käigus lossi tiibhoone ja hävisid mõlema tiiva katused. Nende taastamine nõudis direktorilt, kelleks oli saanud (1950-1957) Artur Lauringson, suurt vaeva. Iga lauajupi ja kilogrammi naela pärast tuli taotleda eraldi luba tolleaegsetelt võimumeestelt.

Aasta-aastalt kasvas koolidele kõrgemalt poolt tulevate ettekirjutuste hulk. Järgides Mitšurini ja Lössenko õpetusi lubasid õpetajad teha oma koduadades järgmisi katseid: kartulisaagi suu-rendamine jaroviseerimise abil; talinisu arendamine suviniisiks; kõrvitsa ja kurgi ristsugulus, punasesõstra kasvatamine puuna.

Õppeaastal 1957-1958 oli direktoriks Irene Must.

1958-1961 oli koolijuhiks taas noor sümpaatne ning vastutulelik Johannes Kübarsepp, kes oli sunnitud direktori kohalt lahkuma, sest polnud nõus astuma Kommunistlikusse parteisse.

Aastatel 1961-1967 oli direktoriks Voldemar Nagel. Tema juhendamisel said park ja kooliaed uue näo, toodi juurde

rohkesti uusi puulike ja haruldasi taimi. Nagelil oli entusiasmi ja kunstimeelt ning tema eestvedamisel püüti aia-kultuuri õpilaste kaudu ka kodusesse viia. Kool sai 1965.a. Moskvas rahvamajandussuavutuste näitusel III järgu diplomi, autasusid pälvivad mitmed õpilased ja õppe-katseaia juhataja Veera Nagel. Koos Nageliga tuli kooli

tööle terve generatsioon noori õpetajaid. Direktorina oli Nagel tugev autoriteet – saalitäis õpilasi lausa vakatas tema sisestades.

Aastatel 1967 – 1972 töötas direktorina August Saaremäel – inimese ja ülemusena tasakaalukas ja heatahtlik, õpilaste poolt väga lugupeetud. Sageli kõndis direktor koolis haamer pihus ja naelad taskus. Hoogustus pioneeritöö ja noorte tuletõrjajate liikumine. Endiselt olid heal tasemel sport ja looduskaitsealane töö.

1972 – 1973 oli Kiltsi 8.-kl. Kooli direktoriks Kadri Pajula. 1973-2008 oli kooli direktoriks Lembit Keerus.

70-80-ndatel sõltus koolielu paljuski ühismajandite toetusest. Vao sovhoosi direktor Hans Veermäe suhtus suure tähelepanuga kooli vajadustesse. Majandi abiga telliti klassidesse individuaaljoonist järgi valmistatud kapid, muretseti õppetöoks vajalikke tehnilisi vahendeid. Samas tuli õpilastel ja õpetajatel aktiivselt osaleda majandi abistamisel hooajatoodel (kartulivõtmise sügisel, kivi-koristusel ja metsa-

Kiltsi loss täies ilus 2010. aasta sügisel.

Koolimaja pärast 1950.a põlengut, miles hävisid mõlema tiibhoone katused.

istutamine kevadel).

1976.a. kevadel toimus esimene töö- ja puhkelaager (TPL) – tolleaegse EÕM-i (Eesti Õpilasmaleva) noorem vend. TPL-i korraldajateks olid läbi aastate paljud õpetajad: K.Pajula, V.Kaur, M.Võhandu jt. 1984.a tulid kooli riiklike direktiivide alusel 6-aastased ja kool muutus sisuliselt 9-klassiliseks. 1990. aastal õppis koolis 168 õpilast ja töötas 15 õpetajat.

1998.a. kevadel korrasid lõpu-klassi õpilased pargis Õneallika, mis oli vahepeal hooletusse jäänud.

Iga aastaga sai üha selgemaks, et hoone vajab põhjalikku remonti. Koostati mitmeid projekte, kuid konkreetsete tegudeni jõuti alles 90-date alguses.

Kiltsi kooli tänapäev

Kooli viimast ajalooperioodi võib hakata lugema Eesti taasiseseisvumise ajast alates. Tol ajal õppis Kiltsi põhikoolis poolteistsada õpilast üheksas klassikomplektis, keda õpetas 13 õpetajat.

Õpilaste arv on olnud viimasel viiel aastal alla saja: 2005/2006. õ-a - 91 õpilast, 2006/2007. õ-a - 86 õpilast. Samast aastast alates moodustati meie koolis algklassides liitklassid. 2007/2008. õ-a õppis koolis 73 õpilast. 2008/2009. õ-a õppis kevadel 57 õpilast, mis on selle perioodi kõige väiksem õpilaste arv. Viimasel kahel aastal on õpilaste arvus ilmnenu mõningast suurenemise tendentsi: 2009/2010. õ-a õppis koolis 63 õpilast ja 2010/2011. õppeaastast õpib Kiltsi põhikoolis 66 õpilast. Õppetöö toimub kuues klassikomplektis, pedagooge töötab koolis 15. Kooli direktor on alates 2008.a novembrist Alar Krull.

Kool on aastaid tuntud maakonnas ja Eestis kui aktiivne osaline looduskaitsealases tegevuses (K. Kasemaa, M. Võhandu), tunnustust on leidnud kooli õppe-katsead (A. Kasemaa, K. Kasemaa), silmapaistvaid tulemusi saavutatud aineolümpiaadidel maakonnas ja vabariigis bioloogias, keemias (M. Võhandu), matemaatikas (L. Käbin), maateaduses (M. Leemets), käsitöös ja kunstis (L. Hinnosaar, M. Leemets). Tubliit on tegutsenud sportlased I. Seppingu, M. Võhandu, V. Kauri ja H. Mannineni juhendamisel, tuletõrjesportlased A. Saaremäeli ja H. Mannineni ning Punase Risti liikmed M. Võhandu juhendamisel. Aastaid on kool tegutsenud tervistedendava koolina.

1993. aastal asutasid Kiltsi Põhikooli õpetajad Krusensterni nimelise mitetelundusühingu eesmärgiga kaasa aidata hoone renoveerimisele, admirali mälestuse jäädvustamisele ja piirkonna jaoks oluliste projektide käivitamisele. Sisuliselt algas sellest tänaseks päevaks väljakujunenud mõisakoolide liikumine. On rajatud A. J. von Krusensterni mäles-

tustuba, hoones eksponeeritakse ümbermaailmareisi gravüüre, toetatakse loomelaagrite läbiviimist, pargis asub looduse õpperada, korraldatakse konverentse jms.

Nii nagu on olnud kirev kooli õppe-kasvatustöö, on toimunud ka suured muutused kooli materiaal-tehnilise baasi loomisel ja olemasoleva renoveerimisel.

Esimesed suuremad renoveerimistööd algasid 1995. aastal. Tookordsete tööde käigus vahetati välja tiibhoonetes katused ja sarikad, ehitati välja mõlema tiibhoone klassiruumid, peahoone vestibüül ja garderoobid. Samuti vahetati välja peahoone elektrisüsteemid ja läks käiku automaatrežiimil töötav katlamaja. Sel perioodil said peahoonesse ka duširuumid koos riietusruumidega. Nende töödega kaasnesid täielikud arheoloogilised uuringud, avastati hulgaliste vārvikihide alt algsed maalingud.

Praeguseks on koolis lõppemas ulatuslikud renoveerimistööd. Need algasid 2008. aastal, kui Norra finantsmehhanismist leidis rahastamist Kiltsi mõisakooli rekonstrueerimise projekt. Projekt nägi ette peahoone täieliku rekonstrueerimist. Siinkohal tasub märkida, nii ulatuslik renoveerimine toimus viimati umbes sajand tagasi, kui 1912.a ehitati välja mõisa keskküttesüsteem.

Viimase renoveerimise käigus on arvestatud kõikide muinsuskaitseõuete-ga. Vastavalt projekti tingimustele peab koolipidaja neis ruumides pidama kooli pärast ruumide üleandmist veel vähemalt kümme aastat.

Remonditööd pidid mõisas lõppema käesoleva kooliaasta alguseks, kuid kuna renoveerimise käigus on tulnud teha palju lisatöid, mille olemasolust algselt ei teatud, siis on mõisa lõplik valimine lõppunud edasi 2010.a lõppu.

Kool on renoveeritud ruumide näol saanud juurde võimlemisruumid soklikorruusel, näituseruumid keskaegses keldris, õppeköögi ja garderoobi I korruusel, kolm klassiruumi ja raamatukogu II korruusel, tervisetoa ja huvitoa III korruusel.

Lisaks kooli põhitööle - õppetöö läbiviimisele - on võimalik neid ruumide kasutada multifunktsionaalselt, st konverentside, koolituste, pidustuste jmt läbiviimiseks. See annab hoone majandamiseks juurde rahalisi vahendeid.

Koos pargi renoveerimisega, mis peaks algama 2011.a kevadel, nähakse ette jooksuradade, palliväljaku, väliklasside väljaehitamist.

Nende suuremahuliste tööde järel võib öelda, et koolis pole nii häid töötingimusi varem olnud.

Allikas: Kiltsi Põhikooli kooli kodulehekülj http://www.v-maarja.ee/kiltsipk/, Alar Krull. Fotod kooli koduleheküljelt.

Õpetajad aastast 1955 - Aliide Sade, Leida Must, Endla Tamm, Helju Tombak, Endel Kaare, Evi Kaare, Artur Lauringson, Vaike Treial, Henrietta Toomeoja.

Oh aegu, oh kombeid: seinal pidi rippuma kohustuslik "suure juhi ja õpetaja" Stalini pilt, lisaks loosungeid. Näitena küsib üks selline õpetajate toa seinal: "Mis läheb maksma relvastuse võidujooks Ameerika Ühendriikidele?"

Kiltsi koolipere saatis auavaldustega viimsele teele ära oma püha tamme

Kiltsi koolipere viimast korda varju andva tamme all talle kooli hümnid laulmas. Foto: Hilje Pakkanen

14. septembri keskpäeval saadeti tinglikult viimsele teele Kiltsi mõisa juures kasvanud püha tamm. Tammepuud oli ära saatma tulnud kogu Kiltsi koolipere, kes viis läbi päevakohase tseremoonia: lauldi viimast korda pühale tammele kooli hümnid, peeti päevakohaseid kõnesid. Kohal olid ka valla esindajad volikogu esimees Olev Liblikmann ja vallavanem Urmas Tamm. Vallavanem ja koolidirektor ütlesid ka viimse järelehüüde tammele. Loodusõpetuse õpetaja Mall Võhandu rääkis tammepuuga seotud legende. Rahvas arvab, et selle puu juurte alla asuvat rahapada. "Legend

ütleb, et ristineljapäeva öösel saab seda varandust pärast kella 12 siit kätte," rääkis Võhandu. See puu oli paljudele inimestele üks mälestusi kooliajast. Väga palju klassi pilte on tehtud selle puu taustal. Kiltsi mõisa pargis kasvanud paarisaja-aastane tamm sai tugevasti kannatada 15. augustil möllanud tormi tagajärjel, kui murdus puu küljest üks suur haru. Puu oli seest mädanenud ja jäi ühele poole kaldu. Kuna teist poolt tasakaalu hoidmas enam polnud, siis oli vaid aja küsimus, millal allesjäänud teinegi pool oleks ära vajunud. Ajal, mil puulangetaja tegi ettevalmistustööd puu langetamiseks,

vaieldi puu vanuse üle, kas ta oli 200- või 300-aastane. Hilisem aastarõngaste ütelugemine andis vanuseks "kõigest" 170 aastat. Tseremoonia jäädvustas videole Kanal 2 Reporter Virumaa reporter Anti Ronk. Seda saab vaadata nii Reporteri uudisteportaalist kui ka YouToubest. Nii saadeti see püha puu, mis koolile nii palju tähendanud on, aupaklikult ja austusavaldustega piltlikult öeldes teispoolele. Alar Krulli sõnul ootab tamme edasi uus elu tammepuust mööbli näol ja võib-olla ka mõne kauni kunstiteosena.

Hilje Pakkanen

Reklaamtekst

Trigoloogiateenus jõudis Väike-Maarjasse

Alates oktoobrikuu keskpäigast on Väike-Maarja inimestele võimalik saada abi oma juuste ja peanahaprobleemide korral abi trigoloog Riina Hinnilt, kes hakkab inimesi vastu võtma kord kuus neljapäeviti Terje Ruubeni juuksurialongis.

Mida trigoloogi teenus endast kujutab ja kellele see mõeldud on? Trigoloog Riina Hinn: Kes meist ei tahaks omada ilusaid ja terveid juukseid. Uuringud on aga näidanud, et 80 protsendil inimestest on probleeme peanahaga või juustega. Paljud on mures liigselt väljalangevate juustega, kõõmaga, liigrasvase peanahaga jne. Juuste ilu saab alguse peanahast, sellepärast on oluline leida oma peanahale õige tasakaal ja seda hoida. Juuksed saavad kõige viimasena toitu, samas näitavad nad kõige esimesena, mis organismil viga on. Peamine põhjus, miks trigoloogi juurde pöörduda, ongi probleemid peanaha ja juustega. **Mis põhjustavad probleeme juuste ja peanaha probleemidega?** Peamine põhjus juuste väljalangemisel on stress. Väga palju kliente pöördub trigoloogi poole murega, et neil on juuksed hõrenenud. Minu klientide hulgas on naised, kes on stressi ja depressiooniga kaotanud juukseid ning peavad kandma seetõttu parukat. Rasvane peanahk on sageli põhjustatud kauplustest ostetud juustele mitmesobivate juuksehooldusvahendite kasutamisest. Poodidest ostetud šampoonid sisaldavad sageli liiga palju seepi, lõhna-, värv- ja säilitusaineid, silikooni. Silikoon tekitab peanahale nähtamatu kile, mille all on siis rasunäärmetel hea tegutseda. Juuksekaatrid, milles juuksekarvad kasvavad, ummistuvad ja juuksed

murduvad enne täisjõuliseks saamist ära. Normaalne on pesta juukseid 2-3 korda nädalas. Sagedasem pesemine, sageli koos valede juuksepesu- ja hooldusvahenditega rikuvad juukseid. Juuste- ja peanahaprobleeme põhjustavad veel vale toitumine, õhu- ja niiskustaseme, päike, liigne kuumus nt saunas. Ka kõõm põhjustab juuste väljalangemist, eriti rasune kõõm ning see tuleb kindlasti välja ravida. Kõõma esineb palju meestel, mistõttu ka nemed võiksid julgemini pöörduda trigoloogi poole. Juuste ja peanaha probleeme põhjustavad ka nahahaigused, nt psoriaas, dermatiit. Neid küll välja ravida ei saa, kuid neid saab hoida kontrolli all ja leevendada sümptomeid. Trigoloogi poole võivad pöörduda ka need, kes on saanud kiiritusravi. Kiiritusravist peaks siis olema möödunud vähemalt kuu aega, enne kui tulla trigoloogi juurde. Trigoloogi poole tasub pöörduda ka nõu saamiseks, näiteks kui inimesel on šampoon otsas ja ta ei tea, millist šampooni valida. **Mida teeb trigoloog?** Trigoloog on teisisõnu peanaha- ja juuste spetsialist, kes on saanud selleks põhjaliku väljaõppe ja kes täiendab end pidevalt selles valdkonnas. Tema peamiseks eesmärgiks on pakkuda inimesele reaalselt abi. Trigoloogi juures tasuks käia vähemalt kord kvartalis, et hoida oma peanahk ja juuksed tervena ning ennetada probleeme, mis võivad kaasneda erinevatest elumuutustest või valede toodete kasutamisest. Kui inimene tuleb trigoloogi juurde, siis uuritakse tema peanahaseisundit spetsiaalse mikrokaameraga. Protse- duur kestab umbes 30 minutit ja on tasuta. Seejärel, vastavalt vajadusele määratakse inimesele ravi või hooldus-

tooted. Vajadusel tehakse peanahale osoon- või vaakumteraapiat. Meie poolt pakutavad kordusuuringud on tasuta. Trigoloogid kasutavad spetsiaalselt trigoloogide jaoks väljaõtetatud Itaalia peanaha ja juuste ravihooldussarja Cutinol ja Tricoderm. Nende hinnad on võrreldavad juuksurialongides müüdavatega. Pakume ka spetsiaalset mineraalaineid sisaldavat juukselakki, mis ei sisalda vaiku. **Millal on oodata esimesi tulemusi?** Päril järgmisel päeval pärast trigoloogi külastust ei tasu kohe tulemusi oodata, kuna juuksed kasvavad aeglaselt. Juuste ja peanaharavi on pikaajaline ja kestab vähemalt viis nädalat. Ka kodus tuleb jälgida trigoloogi poolt väljaõtetatud juuste ja peanaha hooldamise skeemi. **Lõpetuseks palun rääkige mõne sõnaga endast. Kuidas te sattusite trigoloogiks?** Trigoloogia on suhteliselt uus teenus, Eestisse jõudis see kolm aastat tagasi. Selle ajaga trigoloogidel olnud tööd piisavalt, laienetakse. Töötasin varem juuksurina. Juhuse tahtel ja võimaluse avanedes õppisin juurde trigoloogi Trigoloogia Keskuse korraldatud kursustel. Trigoloogia Keskus otsis oma meeskonda täiendust ja nii ma nende meeskonda sattasingi. **Kus ja millal on teie vastuvõtt Väike-Maarjas avatud?** Esialgu on vastuvõtt avatud Väike-Maarjas üks kord kuus neljapäeviti. Esimene kord on neljapäev, 14. oktoober kella 10-16-ni aadressil Simuna maantee 9 (saunas) Terje Ruubeni juuksurialongis. Vajalik on eelnev registreerimine telefonil 5804 5310. Aega tasuks varuda 30-40 minutit. Peatse kohtumiseni!

Hilje Pakkanen

Pandivere ettevõtlusnädal 2010

Pandivere piirkonna kohalikud omavalitsused ja MTÜ PAIK korraldavad ettevõtlusnädala, mille üritused toimuvad alljärgnevalt:

- 4. oktoobril kell 11.00 - 14.00 seminar teemal "Põllumajanduse keskkond " Rakke kultuurikeskuses
- 5. oktoobril kell 14.00 - 18.00 seminar teemal "Puit - Pandivere ressurs" Laekvere rahvamajas
- 8. oktoobril kell 10.00 - 19.00 esimene Pandivere ettevõtlusmess Tamsalu spordikeskuses

14. oktoobril kell 11.00 - 14.00 seminar teemal "Ettevõtlus tuultes" Väike-Maarja õppekeskuses.

Info ja registreerimine e-post: elle.allik@pandivere.eu või tel. 322 8448

ENAMPAKKUMISTEADE

AS Hoolekandeteenused võõrandab avalikul kirjalikul enampakkumisel Aavere hooldekodu 11 korterit aadressil Pargi 5, Vao küla, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond.

Kinnistu katastriüksuse tunnus on 92701:001:0107 ja ehitusregistri kood 108024729. Krundi suurus on 5448 m², korterite omandivormiks on korteriomand. Hoone ehitusaasta on 1974. Korterite arv majas - 12. Korruseid 2. Elamu üldseisukord: keskmisest parem. Korter nr 1, korrus 1, tubade arv 2, pindala 49,5 m². Alghind 45 000 Eesti krooni; Korter nr 2, korrus 1, tubade arv 3, pindala 59 m². Alghind 55 000 Eesti krooni; Korter nr 3, korrus 2, tubade arv 2, pindala 49,3 m². Alghind 45 000 Eesti krooni; Korter nr 4, korrus 2, tubade arv 3, pindala 59,2 m². Alghind 55 000 Eesti krooni; Korter nr 5, korrus 1, tubade arv 2, pindala 48,9 m². Alghind 45 000 Eesti krooni; Korter nr 6, korrus 1, tubade arv 3, pindala 61,7 m². Alghind 55 000 Eesti krooni; Korter nr 7, korrus 2, tubade arv 2, pindala 49,1 m². Alghind 45 000 Eesti krooni; Korter nr 8, korrus 2, tubade arv 3, pindala 59 m². Alghind 55 000 Eesti krooni; Korter nr 9, korrus 1, tubade arv 3, pindala 58,4 m². Alghind 55 000 Eesti krooni; Korter nr 10, korrus 1, tubade arv 4, pindala 72,5 m². Alghind 65 000 Eesti krooni; Korter nr 12, korrus 2, tubade arv 4, pindala 71,6 m². Alghind 65 000 Eesti krooni. Pakkumine tuleb esitada kirjalikult, suletud ümbrikus, aadressil Astangu 27, 13519 Tallinn. **Pakkumise tähtaeg on 8. oktoober 2010 kell 12.55.** Ümbrikule kanda: "Aavere, Pargi 5 PAKKUMUS". "Mitte avada enne 08.10.2010. a kella 13.00". Pakkumine peab sisaldama järgmisi andmeid: · pakkumise tegemise kuupäev · pakkuja nimi ja isikukood või registrikood · kontaktandmed (postiaadress, telefonid, faks, e-posti andmed) · hinnapakumine Eesti kroonides (täisarvuna) · korteri või korterite numbreid millele hinnapakumine esitatakse Kontaktisik Karl Mänd, tel: 53 018 269, e-post: karl.mand@hoolekanne.ee

Väike-Maarja rahvamajas on ürituste jaoks võimalik rentida keldrikohviku ruume. Hind: 200 kr/h Täpsem info: 326 1837

Väike-Maarja Hoolekande- ja Tervisekeskuse (Ravi 1 II korrus) hooldekodu päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:** naha- ja haavahooldusvahendid, imavad aluslinad, mähkmed jm. Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt. Tellitud tooted tuuakse kohale **teisipäeval, 5. oktoobril kell 10.00.** Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel 326 1345, 5656 4959.

Väike-Maarja Põllumeeste Selts
Selts aastast 1896

Kodulehekülg: www.v-maarja/vmps
Pilte tegevusest: <http://picasaweb.google.com/vmpselts>.
Pärandkultuuri töögrupi materjalidega on võimalus tutvuda: <http://parandkultuur.wikispaces.com>

TAASKASUTUSKESKUS (Väike-Maarjas, Tamsalu mnt 1 II korrusel) on avatud igal reedel ja laupäeval kell 10-13. Info 526 0283

TALUTURG (Väike-Maarja bussijaamas) on avatud igal reedel ja laupäeval kell 9-14. Müüakse ainult omavalmistatud tooteid. Info 526 0283

Valla jalgpalli meistrivõistlused võitis võistkond Terrorismi talu

Valla meistrivõistlustest võttis osa viis võistkonda. Need võistkonnad enda poolt välja mõeldud nimedega olid: Noorte Koondis, Vao Hullud, Terrorismi Talu, Lõvid ja Triigi. Valla meistriks tuli võistkond Terrorismi Talu, kus mängisid Gus-

tav Aasumets, Märt Jõesaar, Kaupo Sikk, Peeter Ilves, Rivo Täheste, Kunnar Püvi, Rainer Teidla, Marko Ömmik, Teet Dimitrev. Teisele kohale tuli võistkond Lõvid ja kolmandaks võistkond Vao Hullud.

Ants Rikberg

Väike-Maarja spordihoone sünnipäevaturniir võrkpallis

Sünnipäevaturniir toimus juba teist korda. Kohale tuli viis meeskonda ja neli naiskonda. Meeskondadest võistlesid Laekvere, Haldus ja Arendus, Vösu, Väike-Maarja ja Tamsalu võistkond. Naiskondadest võistles Rakvere Laura, Tamsalu, Kadrina ja Väike-Maarja.

Meestest võitis Laekvere võistkond, teiseks tuli Haldus ja Arendus ja kolmandaks Väike-Maarja meeskond.

Naistest võitis Rakvere Laura, teiseks tuli Väike-Maarja naiskond ja kolmandaks Kadrina naiskond.

Ants Rikberg

Kultuurikalender

Väike-Maarja rahvamaja renoveeritud saali avamine Väike-Maarja rahvamajas 29. septembril kell 18.00. Esineb meeskoor Rakvere. Info V-M. Kell tel, 326 1837.

Ans. Meie Mees tantsuõhtu “Lõikuspidu” Väike-Maarja rahvamajas 1. oktoobril kell 20.00. Info V-M. Kell, tel 326 1837.

Koolitus Väike-Maarja raamatukogus koduloohuvilistele sugupuukoostamisest ja materjalide leidmisest Rahvusrarhiivi digitaalsetest andmebaasidest 6. oktoobril kell 16.00. Esineb Ajalooarhiivi teadur Edith Seegel. Info I.Raatma, tel 325 5034

Väike-Maarja muusikafestivali kontsert “Valgus Puhastus” Väike-Maarja kirikus 7.oktoobril kell 19.00 kiriku tornikiivri taastamise heaks. Esinevad Kirsi Ranto ja Hessu Laaksonen Soomest. Info H.-L.Komp, tel 326 1837

Väike-Maarja muusikafestivali kontsert Väike-Maarja rahvamajas 8. oktoobril kell 18.00. Esinevad Pille Lill, Mati Kõrts ja Piia Paemurru.

Väike-Maarja muusikafestivali kontsert Georgi söögitoas kell 13.00. Esinevad Pirjo Levandi, Madis Arvisto ja Indrek Kruusimaa. Info V-M. Kell 326 1837.

Väike-Maarja muusikafestivali meistriklass, juhendaja Madis Arvisto. Väike-Maarja muusikakoolis 9. oktoobril kell 15.00-17.00. Info V.-M. Kell 326 1837.

Väike-Maarja muusikafestivali kontsert 9.oktoobril kell 18.00 Väike-Maarja rahvamajas. Esinevad Maria Veretenina, Geraldine Casanova, Oliver Kuusik, Madis Arvisto, Indrek Kruusimaa, Ralf Taal. Kontserdiga tähistatakse õpetajate päeva. Info V.-M. Kell 326 1837.

Raamatu “Elu kui unenägu” I, II esitus. Elupõline koolimees, Avispea 8-klassilise kooli viimane direktor Boris Kivik tutvustab oma mälestusteraamatut **Väike-Maarja raamatukogus 13. oktoobril kell 15.00.** Info I. Raatma 325 5034.

Admiral A.J. von Krusensterni 240. sünniaastapäeva tähistamine Tallinna Toomkirikus 15. oktoobril kell 12.00. Mälestusüritusel osalevad Krusensternide suguvõsa liikmed, Saksamaa, Venemaa ja Norra suursaadikud. Info Lembit Keerus, tel 5557 5301.

Admiral A.J. von Krusensterni 240. sünniaastapäeva konverents Kiltsi lossis 16. oktoobril kell 10.00. Info L.Keerus, tel 5557 5301.

Simuna Kapelli 25. sünnipäeva pidu Simuna rahvamajas 30. oktoobril. Info A.Kadastik, tel 323 7217.

Väike-Maarja judokatest ja mitte ainult sellest

Käesoleva aasta on treeninghooaega on alanud ja poisid on pärast suvepuhkust alustanud aktiivselt treeningutega. Osad poisid on jõudnud juba võistlustelgi käia. Hooaega alustas tublilt Lehar Madis Metsallik, kes tõestas oma paremust Soomes Joensuu 18. septembril toimunud Yawara Shiai’l kuni 11-a poiste kehakaalus -30kg kuldmedal! Vanem vend Andres Märtini osaks jäi sedapuhku hõbedane autasu kuni 15-a poiste kehakaalus -46kg.

Eelmise hooaja kokkuvõtteks võib tõdeda, et on olnud nii rõõmustavat kui ka kurvaks tegevast. Rõõmsama poole moodustavad nii saavutatud võidud kui ka see, et vaatamata raskustele on Väike-Maarjas veel entusiastlikke lapsevanemaid, kes on suutnud poistel võimaldada treeninguid jätkata. Momendil osaleb judoklubi Ippon treeningutel veel neli Väike-Maarja poissi.

Kui tulemustest rääkida, siis on medaleid toodud nii maakonna kui ka vabariiklikelt ja rahvusvahelistelt võistlustelt. Ilusa punkti pani oma eelnenud hooajale Lehar Madis, kes 22. mail käis külas põhjanaabritel Vantaas Wekara Shiai’l ja tuli koju hõbemedaliga vanuseklassis U11. Väike-Maarja poiste medalid ongi jagunenud vendade Lehar Madise ja Andres Märtini vahel, mis on ka mõneti mõistetav - nii tehniliselt mitmekülgse ala ei saagi esimesel paaril treeningaastal kõrgeid tulemusi oodata. Peale selle on tegemist alaga, millega võib tegeleda vabalt ka võistlustel käimata - väga hea üldfüüsiline alus hiljem ka mõne teise alaga tegelemiseks või lihtsalt hea enesetunde ja tervise jaoks.

Siinkohal jõuamegi ühe kurvastava tõdemuseni - mitmed poisid, kes oleksid sellel hooajal juba võinud võidelda ka medalite eest on treeningutest loobunud! Päril kindlalt võib väita, et suuresti on siin süüdi muutunud majanduslik olukord kui ka meie valla suhtumine nn. „mitte meie aladesse”. Lühidalt öeldes tähendab see seda, et kui laps soo-

vib tegelda meie vallas alaga, mis ei kuulu kohalike spordiklubide või huvialaringide nimistusse on see ainult tema ja tema vanemate mure. Kaudselt võib sellisest suhtumisest välja lugeda soovitus: „Kui teile meil ei meeldi võite ju alati minema kolida!”

Yawara kuldmedalisaja väljakuulutamine. Foto: erakogust

Näiteks Rakvere Spordikooli teie last vastu ei võeta, kuna Väike-Maarja vald seal treeningutel osalevatele lastele mingisugust toetust ei maksa - seega lapsevanem peab maksma treeningutel osalemise eest kõrgemat tasu ja kandma kõik lisanduvad kulud (transport, võistlustel osalemistasud jne). Samas on ju ilmselge, et meie vallas ei saa kunagi olema võimalust tegelda kõigi erinevate huvialadega.

Sellele probleemile on lahendus olemas, tuleb lihtsalt kehtestada kõigile huvi- ja spordikoolide/klubide nimekirjadesse kuuluvatele lastele kindel toetus, sõltumata sellest millega teie laps tegeleb ja kus ta sellega tegeleb. Võrdne summa aastas kõigile - nii korvpallile kui ka

osalemise toetus toimib päris paljudes valdades väga erinevates Eesti piirkondades juba aastaid ja see ei puuduta ainult Tallinna ümbruse valdasid, kus tulubaas on märgatavalt kõrgem võrreldes meie vallaga. Loomulikult võib väita, et praegu ei ole õige aega sellistest asjadest rääkimiseks aga samasugune ebavõrdsusele viitav suhtumine iseloomustas meie vallavalitsust ka majanduslikult tunduvalt parematel aegadel. Ja lapsevanemadena oleme me kohustatud mõtlema oma laste tulevikule kogu aega ja sõltumata majanduslikust mõõnast või tõusust. Samuti peaks olema iga vallaelaniku mure ka vallavalitsuse mureks.

Meelis Metsallik

Väike-Maarja korvpallipoisid olid New Generation’s Mini Cupil võidukad

26.-28. augustini toimusid Väike-Maarja spordihoones Virumaa Pallimängude Kooli ja Rakvere Spordikeskuse korraldatud 4. rahvusvahelise noorte korvpallikarikaturniiri “New Generation’s Mini Cup” F-grupi mängud.

F-grupis mängis üheksa 1999. aastal ja hiljem sündinud poiste võistkonda, lisaks Väike-Maarja poistele veel kolm võistkonda Eestist, kolm Soomest, üks Leedust ja üks Lätist.

Väike-Maarja korvpalliklubi poistel läksid mängud edukalt. Ainsa

võistkonnana ei pidanud nad oma grupis kaotusekibedust tundma, vaid olid kõigist vastastest parasjagu üle ja tulid võitjaks.

Väike-Maarja võistkonnas mängisid treener Vaido Rego kasvandikud Marti Alt, Remo Murumaa, Jaagop Janson, Maiko Pohlak, Henri Matikainen, Ander Talu, Sten Saaremäel, Kerdo Kivivare ja Martin Ojamaa. Lisaks Väike-Maarja poistele kuulusid võistkonda ka Rakvere poisid Gervin Pöld, Mart-Johannes Pariis, Marek Anton, Kaarel Trepp,

Gregor Väli ja Ranno Lauri. Kokku osales turniiril 60 võistkonda seitsmest riigist: Eestist, Inglismaalt, Leedust, Lätist, Rootsist, Soomest ja Venemaalt. Turniir peeti kuuele vanuseastmele. Peale Väike-Maarja spordihoone toimusid mängud veel mitmel pool maakonnas: Rakvere spordihallis, Rakvere Rahu hallis, Kadrina spordikompleksis, Vösu spordihoones ja Sõmeru Põhikooli spordihoones.

Ilve Tobreluts

Augustikuu infolehes avaldatud artikli “Vald toetab tormikahjus vähekindlustatud” juures olnud pildi autoriks oli ekslikult märgitud Kaarel Moisa. Pildi autor on Taavi Kitsing. Toimetaja vabandab pildi autori ees.

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja: Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46 202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee **Toimetaja:** Hilje Pakkanen, tel 329 5757, 522 2294, hilje.pakkanen@v-maarja.ee. **Toimetuse kolleegium:** Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi. Kaastööd ja teated saata hiljemalt iga kuu **5. kuupäevaks**. (Fotod palun saata dokumendi failist eraldi.) Toimetus võib tekste lühendada. **Trükitud:** AS Trükikoda TRÜKIS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi. Ilmub kord kuus. Tiraaz 1100 eksemplari. Tasuline, 3 krooni

Põlistame Eesti rahvusliku suurmehe Georg Lurichi mälestuse!
Georg Lurichi mälestussamba toetus-summade kogumiseks avatud Väike-Maarja Vallavalitsuse arveldusarve number SEB Pangas on 10502017649007.

Aidakem suurendada Georg Lurichi fondi põhikapitali!

Eesti Rahvuskultuuri Fondi **Georg Lurichi fond** toetab Lurichi töökspidamiste väärtustamist ja tema mälestuse jäädvustamist. **Igaüks meist võib kaasa aidata Lurichi fondi tugevdamisele ja selle põhikapitali suurendamisele!**
Annetusi Lurichi fondi saab teha Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond arveldusarvele nr 221001101347 Swedbankis. Selgituseks: annetus Georg Lurichi fondi.

NB! Selgitusse lisage oma isikukood ja postiaadress. Tuludeklaratsiooni esitamisel saate annetustelt tulumaksu tagasi taotleda.
SA Eesti Rahvuskultuuri Fond telefon: 601 3428, e-postiaadress: post@erkf.ee

Lustakaid lugusid Lurichist

Koostanud Kalle Voolaid (Tallinn, 2002)

Abivalmis jõumees, tema sugulased ja tuttavad

Lurichi populaarsus oli omal ajal nii suur, et sellest sai osa kõik tema sugulased, kellega jõumees vähegi läbi käis.
Ellamaa kandis elanud Lurichi onu, keda maadlusmeister sageli külastas. Jõumehe populaarsuse ja tihedate külastäikude mõjul hakkasid inimesed aja möödudes üha agaramalt tema onu kodumaja - tegelikult üsna väikest saunahütikest - Luuri lossiks kutsuma. Lood Lurichi külastäikudest Luuri lossi ja tema suhetest kohaliku rahvaga omandasid lõpuks koguni nii suure kaalu, et Luuri lossi hakati lausa kohalikuks vaatamisväärsuseks pidama.
Muidugi on igal inimesel taolisesse vaatamisväärsustesse oma suhe ja eelhäälestatus, mis mõnikord tõest üsna kaugele võib jääda. Ellamaal meenutati veel kaua pealinna huvimatkaajate pikki nägusid, kes kord spetsiaalselt Tallinnast Ellamaale Lurichi lossi vaatama sõitsid ja siis suure pettumuse osaks said, kui uhke lossi asemel vaid väikese saunahüti eest leidsid.

Lurich oli rahva hulgas populaarne mitmel põhjusel. Üheks olulisimaks neist oli tema alatine abivalmidus lihtsate inimeste suhtes. Varem räägiti mitmel pool suure kaasaelamisega lugu sellest, kuidas Lurich kord koos oma isaga maanteed mööda läks ja äkki tee ääres kraaviläinud kraamikoomaga hobuvankrit märkas. Vanker oli nii õnnetult kummuli kukkunud, et koorma peremees ei jaksanud seda enam ise tee peale upitada. Lurichi isa õhutas siis kohe poega tagant, et: “Mine aita selle mehe koorem tee peale.” Noor Jüri läkski - takseeris õnnetuspaika eest ja tagant ning käskis viimaks hobuse koorma eest lahti rakendada. Võttis ja tõstis siis kraamikooma hooga üles ning tõmbas tee peale. Klopis käed puhtaks ja ütles: “See andis siin inimeselegi tõmmata, mis see vaene loom pidi veel tegema.”

Harjuta terviseks!

Punktiseis 20.09.2010 seisuga on järgmine: selle ajaga on üritusest osa võtnud 522 inimest 7394 korraga.
30 aktiivsemat: Heino Külänurk (V-M) 510 osaluskorda, 51 boonuspunkti (bp). Viivi Kahr (Päästekool) 423 osaluskorda, 42 bp. Aino Saaremäel (KPK) 291 osaluskorda, 29 bp. Annela Laidre (BLC) 285 osaluskorda, 28 bp. Mall Lepiksoo (V-M) 249 osaluskorda, 24 bp. Carmen Vinkel (V-M) 198 osaluskorda, 19 bp. Mare Soovik (Maiximar) 196 osaluskorda, 19 bp. Ivar Lass (V-M) 173 osaluskorda, 17 bp. Urmas Kopti (V-M) 156 osaluskorda, 15 bp. Margit Hiimäe (BLC) 136 osaluskorda, 13 bp. Brian Vinkel (V-M) 133 osaluskorda, 13 bp. Raiko Kilgi (V-M) 132 osaluskorda, 13 bp. Urve Kalda (V-M) 128 osaluskorda, 12 bp. Ain Kõiv (FIE) 127 osaluskorda, 12 bp. Aino Aren (V-M) 103 osaluskorda, 10 bp. Õie Altermann (BLC) 99 osaluskorda, 9 bp. Ave Jander (V-M) 88 osaluskorda, 8 bp. Marko Põdra (V-M) 87 osaluskorda, 8 bp. Aare Prants (Lasila Batoon) 87 osaluskorda, 8 bp. Romet Prants (Lasila PK) 87 osaluskorda, 8 bp. Rita Soidla (V-M) 85 osaluskorda, 8 bp. Maili Tannbaum (V-M RSK) 84 osaluskorda, 8 bp. Riina Jlast (VMG) 83 osaluskorda, 8 bp. Taimar Kopti (Dicro) 71 osaluskorda, 7 bp. Aimar Türbsal (Uusmaa) 70 osaluskorda, 7 bp. Raili Kõöp (V-M) 67 osaluskorda, 6 bp. Sirle-Inga Kuldväli (V-M) 62 osaluskorda, 6 bp. Toomas Vinkel (V-M) 61 osaluskorda, 6 bp. Maiu Talu (V-

M) 55 osaluskorda, 5 bp. Anneli Kukk (VMÖK) 55 osaluskorda, 5 boonuspunkti.
Tuletan meelde, et teine kontrollpunkt on avatud 5 kilomeetri raja tagumises osas.
Veel pakub sügisilm võimalust metsa- ja liikumisradadel kaasa teha. kasutage võimalust!
Rahvaspordiliikumisel Harjuta terviseks! on tänavu käimas 10. hooaeg. Seda tänuväärset liikumist on Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi eestvõtetel tehtud juba alates 2000. aastast. Liikumise eesmärk on luua võimalikult paljudele erinevate vajadustega elanikegruppidele võimalusi mitmesuguste liikumisharrastustega tegelemiseks. Igaüks, vanusest hoolimata, kes liigub kas jalgsi, rattaga või talvel suuskadega Väike-Maarjast umbes kolme kilomeetri kaugusele Ebavere mäele, kus on välja arenemas kohalik spordikeskus, paneb seal kirja oma nime ja kas jätkab siis sportimist Ebavere radadel või pöördub koju tagasi.
Tublimate Harjuta terviseks! sarjas osalenute vahel loositakse välja auhinna. See toimub koos valla paremate sportlaste austamisega valla aastapäeva paiku.

Ants Rikberg

Algab kehatreening õpilastele

Kehatreening alates 6. oktoobrist Oodatud 1.-5. klassi õpilased. Toimub Väike-Maarja rahvamajas kolmapäeviti ja neljapäeviti kell 14.00-15.00.
Tund algab soojendusega ja kergemate sammukombinatsioonidega, sellele järgnevad lihastreening, kus koormatakse kõiki suuremaid lihasgruppe. Treening

arendab kordinatsiooni-, rütmitunnet, parandab füüsilist vormi, suurendab lihasvastupidavust ja painduvust. Tunni lõpus mängime liikumismänge.
Lapsevanem, palun anna lapsele kaasa 10 krooni.
Tule kindlasti!
Treener Ivi Lõomets, tel 528 6641, nex280@hotmail.com

Tulekul PREP-paarisuhte koolitus

Eelmises vallalehes kirjutasime võimalusest osaleda tasuta 16-tunnisel PREP-paarisuhte koolitusel Väike-Maarja lasteaia majas. Koolitus on edasi lükkunud novembrisse ja see toimub 26.-28. novembrini. Koolitusele võivad tulla nii noored kui ka juba staazikad paarid, kes soovivad oma paarisuhet veelgi paremaks ja nauditavamaks

muuta. Grupi suurus on kaheksa paari. Registreerumine koolitusele tel 329 5762.
Paare koolitavad PREP-paari- suhtekoolituse koolitajad, sh 7 meeskoolitajat, kes on kõik oma valdkonnas eelnevalt tunnustust leidnud spetsialistid.
Tule ja muuda oma paarisuhe paremaks!

30. september - doonoripäev

Kangelastegudeks ei ole vaja erilisi võimeid, suurt julgust ega aastatepikkust kogemust.
Piisab ka vähesest, et päästa kellegi elu. Doonorid teevad seda iga päev. **Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus korraldab Väike-Maarjas järgmise doonoripäeva neljapäeval, 30. septembril kell 11.00-15.00 Väike-Maarja Rahvamajas (Pikk 2, Väike-Maarja).**
Verekeskuses teatakse, et Väike-Maarjasse tulles ootavad neid ees paljud sõbrad - nii need, kes doonorluse läbi juba aastaid heategusid korda saatnud, kui need, kes sellega algust teha soovivad. Nii juhtus ka viimasel doonoripäeval märtsis - doonoripäeva külastas 106 abivalmis inimest ja haiglate abiks koguti ligi 40 liitrit verd. 21 inimest astusid oma esimese sammu doonorina.
Täname südamest kõiki heategijaid ja kutsume järgmisele doonoripäevale septembris!
Eesti haiglate patsiendid vajavad doonoriverd iga päev, sest verd ei ole võimalik tööstuslikult toota ja vere ainsaks allikaks on teine inimene. Verd loovutades on Sul võimalus aidata paljusid eluohtlikus seisundis inimesi. Doonorivere toel on võimalik teha ka paljusid operatsioone, mida muidu ei saaks suure verekaotuse riski tõttu sooritada.
Doonoripäeva külastamiseks tuleks varuda umbes 45 minutit, millest ve-

reloovutus võtab 5 kuni 10 minutit ning ülejäänud aeg kulub ankeedi täitmisele, meditsiinilisele läbivaatusele ning väike-sele puhkusele pärast vereandmist. Vereandmine on valutu ja ohutu protseduur, mille käigus võetakse doonorilt 450 ml verd. See moodustab kõigest 7-13% kogu täiskasvanu inimese verest.
Loovutades verd saame olla kindlad, et Eesti haiglate verevarud on piisavad. Verepuudus on meie kõigi ühine mure, sest abivajaja rolli võivad õnetu juhuse tõttu sattuda ka meie sõbrad, lähedased ja tuttavad ning doonorivere olemasolust võib ühel päeval sõltuda ka meie enda elu.
Verekeskus soovitab tutvuda lisainfoga www.verekeskus.ee
Tule doonoriks, kui oled: terve, ei põe hetkel mõnda viirushaigust ega tarvita ravimeid, puhunud ja sõõnud, kehakaaluga üle 50 kg, 18-60-aastane.
Viimasest vereandmisest peab olema möödunud meestel 60 päeva ja naistel 90 päeva. Kui Sul on olnud nõelravi, tätoveerimisi või naha augustamisi, saad verd loovutada 6 kuu möödudes.
Vereloovutusele tulles võta palun kaasa pildi ja isikukoodiga isikut tõendav dokument.
Tule doonoriks ja tee elu suurim kingitus!
Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus

Ebavere terviserajad on jälle sportlastele avatud!

20. augustil kogunes MTÜ Ebavere Tervise- spordikeskuse juurde võsakoristus- talgutele umbes 45 tublit ja töökat käte- paari. Ühiselt asuti korrastama 8. augusti tormi tagajärjel peaaegu läbimatuks muutunud Ebavere tervisespordirada- sid. Korraga oli metsas viis brigaadi, iga- ühe teenistuses paar saameest ja ATV koos haagisega langenud puude ning okste välja vedamiseks.
Ma ei uskunud, et see saab ole- ma ühe päeva töö, kuid tegusad inime- sed tõestasid vastupidist. Endalegi ülla- tuseks olid kella kolmeks kõik ametlikud harjutusrajad puhastatud ja muutunud taas tervisespordiharrastajatele läbita- vaks.

Rõõm oli näha, et üleskutsele Ebaverre talgutele tulla reageeris nii pal- ju inimesi ning abikäe ulatasid mitmed kohalikud inimesed, kellest paljud olid ka ise saanud 8. augusti tormiga mate- riaalset kahju. Oma käe panid tööle kül- ge ka Europarlamendi saadik Kristiina Ojuland, kes lisaks metsas rassimisele ka talgulistele lõunasuppi jagas. Metsarada- dele jätkus inimesi, kes lihtsalt ise pida- sid oluliseks, et Ebavere rajad puhtaks saaksid. Soovin, et ka tulevikus jätkuks meil tahtmist koostööd teha ja iidsel Eba- vere mäe jalamil paiknevat tervisespor- dikeskust edasi arendada.

29. augustil tulid Ebaverre appi meie valla tublid rahvatantsijad, sest kuigi olulisemad jooksurajad said puhas- tatud juba võsakoristustalgutel, jätkub

tööd Ebavere Tervisespordikeskuses veel kauemaks. Kohalolnud rahvatantsijaid võib küll arvestada inimhulga järgi, kuid meie tublid ja rõõmsameelsed tantsijad otsustasid ennast hoopis ära kaaluda ning kokku oli metsas töötamas 1 tonni ja 212 kg koguses häid inimesi. Selline rõõmus üle ühe tonnine kogus tublisid töökäsi tassis metsast välja umbes-täp- selt tuhat kakssada kaksteist kilogram- mi oksa ja puuris.
Mõlemat igati korda läinud tal- gupäeva lõpetas Tervisespordikeskuse saun.
MTÜ Ebavere Tervisespordi kes- kus tänab kõiki tublisid osalejaid, kes pidasid oluliseks isiklikult panustada piirkondliku spordikeskuse jooksu- ja suusaradade puhastamisele. Tänu teile sai suur töö tehtud!
Suur tänu ka Lääne-Viru maava- nem Einar Vallbaumile, kes toetas üritust 100 liitri kütusega saameeste ja ATV-de tarbeks, Kalev Eesmäele, kes varustas saamehi vajalike õlidega, Jaanus Kaarele, Jüri Vilimaale, Ahti Kullamaale, Kunnar Kunglale ja kõigile teistele ko- halkäinutele töökatele inimestele, sest ainult tänu Teie panustamisele said tal- gud teoks!
Rõõmsa kohtumiseni Ebavere Tervisespordi radadel!

Avo Part

MTÜ Ebavere Tervisespordikeskuse juhataja

Väike-Maarja võitis maakonna valdade tänavused suvemängud

Mälumängus kaitsesid Väike-Maarja valla au Hillar Kasu, Ivar Lass, Mare Soovik ja Maili Tannbaum. Hilje Pakkaneni foto

Maakonnad kogunesid augusti alguses oma suvemänge pidama Rakvere külje alla Vinni valda, kus vahetult enne män- ge avati ka uus kergejõustiku staadion. Võisteldi orineteerumises, mälumängus, jalgrattakrossis, juhtide mitmevõistluses, kergejõustikus, tänavakorvpallis, naiste ja meeste võrkpallis ning laskmises.
Kuna jalgrattakrossi lükati suure tormi tõttu edasi, jäi lõplik kokkuvõte mängude päeval välja kuulutamata. Aga juba siis rippus õhus aimdus, et Väike- Maarja vald võib tulla nende mängude võitjaks. Ja lõpuks nii ka juhtus. Tasavä- giseks kujunenud Lääne-Virumaa omavalitsuste suvemängud võitis üld- kokkuvõttes Väike-Maarja vald, kes edestas kahe punktiga teiseks jäänud Haljala ja nelja punktiga Kadrina valla võistkonda.
Meie vald võitis osa mälumängust, ker- gejõustikust, laskmisest, juhtide võistlu- sest, tänavakorvpallist ja jalgrattakros- sist.
Maksimumpunktid saime juhti- de võistluses, kus meie valda esindas val- lavanem Urmas Tamm ja Indrek Kes- küla. Tore on muidugi ka see, et meie val- lavanem võitis juhtide vahelises konku- rentsis esimese koha.
Esikoha saime ka laskmises, kus meie valda esindas Jaanus Raidlo, Alen

Leemets, Heete Ausmeel ja Lyana Sara- pik. Korvpallis oli meil väljas kaks võist- konda. Võitjaks tuli Simuna Ivax võist- kond, kus mängisid Unt Mattias, Marko Piho, Cristo Kens, Hans Kruusamägi, teiseks tuli ReinPauli võistkond. Selles võistkonnas mängisid Jaanus Valk, Ants Rouhiainen, Andri Part ja Mihkel Mager. Naiste võrkpallis tulime kolmandaks. Võistkonnas mängisid Juta Vilgelm, Leie Nõmmiste, Maili Tannbaum, Merike Kanna ja Lea Fimberg. Jalgrattakrossis tulime kokkuvõttes kolmandaks. Võist- konna võistlesid Urbas Alvar, Puusta Kert, Saar Tõnis ja Stalberg Tair. Mälu- mängus tulime samuti kokkuvõttes kol- mandaks. Siin esindasid meie valda Hil- lar Kasu, Ivar Lass, Maili Tannbaum ja Mare Soovik. Kergetõustik oli ala, mil- lest pidime kindlasti osa võtma, kuna see oli punktiarvestuses suurema koefitsendiga. Kokkuvõttes jäime siin neljandaks. Võistkonnas võistlesid Leie Nõmmiste, Taisi Tiimus, Maili Tannbaum, Ellen-Anett Põldmaa, Juta Vilgelm, Merike Kanna, Lea Vimberg, Sirje Tiimus, Tiia Luht, Henri Manninen, Jaanus Mätas, Indrek Keskküla, Aimar Türbsal ja Ants Rikberg.
Aitäh kõigile, kes valla eest väl- jas olid!

Ants Rikberg

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00.
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse address: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja.

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokku-saamine toimub **igal teisipäeval kell 18.00** Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse hooldajaõpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse address: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Tähtsad numbrid

Perearst Tiina Vilimaa
Väike-Maarjas, Ravi 1, tel 325 5313, 505 4840
Perearst Tiia Liivalaid:
Väike-Maarjas, Ravi 1, tel 326 1247, 5340 1839
Simunas Allee 9-19, tel 323 7131, 5340 1839
Perearst Mall Lepiksoo
Väike-Maarjas, Ravi 1, tel 326 1166, 528 5225

HAMBARAVI A&K Caritas
Ravi 1a Väike-Maarja, tel 325 5633
Dr Kersti Alt, dr Krista Haugas, dr Pia Lepiksoo

Hambaravi Riina Laanemägi OÜ
Väike-Maarja, Ravi 1, tel tel 326 1104
Dr Riina Laanemägi, dr Külli Sepping

Simuna hambaravi- ja proteesikabinet
Address: Allee 9-4, Simuna, tel 511 8379, dr Kiira Paju

Naistearst dr Liivi Mitt
Ravi 1 Väike-Maarja, tel 322 0600, 516 8657

K.P. Hambaravi

Uudis! Hambaproteese on võimalik valmistada pehmest, mitte hõruvast materjalist. Mugav patsiendile! Pensionäridele ja töövõimetuspensionäridele
Haigekassa hüvitis 4000 krooni ja hambaravi hüvitus 300 krooni
* lapsed tasuta - kuni 19a
* hinnad soodsad
* kaardimakse võimalus
Vastuvõtuajad Simunas, Allee 9-14: teisipäeviti (iga kuu II ja IV nädalal) kell 10-13 (hambaravi ja protees)
Info ja registreerimine tel 5118379

Eakate võimlemine

Väike-Maarja Spordihoones
alates 4. oktoobrist
E kell 12.00-12.45 ja
N kell 12.00-12.45.

Tund algab dünaamiliste pehmete liigutustega, mida saadab sügav rütmiline hingamine. Sellele järgneb kergema koormusega liikumine ning lihastreening, kus koormatakse kõiki suuremaid lihasgruppe. Tund lõpeb 15 minutit kestva venitusharjutustega.
Treeningu tasu: 20 krooni.
Oodatud on kõik huvilised!
Tule ja ühine meiega!
Info Ivi Loomets,
5286641 nex280@hotmail.com

Peotantsukursus alustab Väike-Maarjas uut hooaega

Peotantsukursus alustab Väike-Maarjas uut hooaega 5. oktoobril.
Mudilaste tantsuharjutused toimuvad lasteaias, täiskasvanud ja edasijõudnud lapsed harjutavad rahvamajas järgmistel aegadel:
teisipäeviti: 15.30-17.00 mudilased, 17.00-18.30 lapsed (edasijõudnud), 18.45-20.45 täiskasvanud;
neljapäeviti: 15.30-17.00 mudilased,

17.00-18.30 lapsed (edasijõudnud).

Tantsuõpetaja on Jaak Kirsipuu Tartu tantsuklubist Tango, tel 5623 7782, e-postiaadress jaakkirsipuu@gmail.com.

Infot saab ka rahvamaja telefonil 326 1837.
Head uue tantsuhooaja algust!

Ostan remontivajava ekskavaatori ja roomiktraktori (buldooseriga).
Pakkuda võib ka teisi venepäritolu masinaid, seadmeid ja haakeriistu.
Tel 5078478, e-mail: heino@ruumen.ee

Campi - India pea- ja näomassaaz. Mis see on?

ICM (India Champi Massage) on raviseanss, mis koosneb erinevatest tehnikatest põhinedes peamiselt india peamassaazile. Campi on ajurveda (tõlkes pikk elu) tarkusest välja kasvanud massaazi liik, mida peetakse üheks paremaks lõdvestavaks massaaziks. Peapiirkonna massaaz aitab kaasa emotsionaalsel stabiilsuse saavutamisele, vabastab kuhjunud pinged ja lõdvestab kogu keha.

ICM massaazi tehakse õliga ja istuvas asendis. Kasutatakse kookosõli koos spetsiaalsete looduslike ürdisegudega. Massaaz hõlmab õlavöötme, kaela, pea, nõi ja lauba. Soovitav teha massaazi 5-10 korda.

Peale peamassaazi tuleb pea katta kas rätiku või mütsiga ja hoida õli peas umbes kaks tundi, siis võib pea ära pesta. ICM protseduuri tulemuseks on meeldiv emotsioon, täielik lõdvestus, stressi maandus. Seoses pea verevarustuse paranemisega kiireneb juuste kasv, väheneb juuste väljalangemine, saab leevendust peavalule, sh migreenile, abi väsinud silmadele, vähenevad või kaovad kõrvakohinad.

Vastunäidustused: epilepsia, vähk, kõik põletikud, tugevad vererõhuprobleemid, ateroskleroos, ajuvereringehäired, rasked psüühilised tasakaalutused, nahahaigused.

Osteoropoosi ja psoriaasi korral on soovitatav nõu pidada arstiga, kes otsustab, kas kliendile on mõistlik peamassaazi teha. Vanemaerialistel inimestel oleks alati enne massaazi võtmist soovitatav konsulteerida oma perearstiga.

Teostatavad massaaziliigid: klassikaline massaaz, Hiina jalatalla massaaz, punktmassaaz, India peamassaaz Campi, lõõgimassaaz.

Kaja massaazituba ootab endisi ja uusi kliente uuel aadressil Väike-Maarjas Rahu tn 3.
Registreerimine telefonil 5666 7459
Meeldivate kohtumisteni!

Kaja Kruup

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Juubilarid septembrikuus
91 Ella Kruusamägi 1919
89 Selma Kalapüüdja 1921
89 Nadezda Moissev 1921
89 Leida Raimla 1921
88 Ruti Laur 1922
87 Erna Lindret 1923
87 Helene Roos 1923
86 Alma Õispuu 1924
86 Lidia Jurtom 1924
85 Armahta Raja 1925
84 Valve-Elise Laanemägi 1926
83 Ida Tsvetkova 1927
82 Veera Kaldjärv 1928
82 Gerta Veski 1928
82 Salme Saluri 1928
82 Eduard Villo 1928

81 Leida Kuusma 1929
81 Elfride Leiten 1929
81 Laine Konts 1929
81 Johannes Salumäe 1929
81 Viktor Münter 1929
81 Erich Hunt 1929
80 Salme Beilmann 1930
80 Virve Selgeveer 1930
80 Laine Ömmik 1930
79 Ina Naudi 1931
79 Linda Kaunis 1931
79 Linda Kirsipuu 1931
79 Lembit Kondimäe 1931
79 Harri Hindrekus 1931
79 Kaldi Ahlberg 1932
78 Aino Leppik 1932
78 Heljo Matvejeva 1932
77 Ellenore Vall 1933

77 Aadu Korjas 1933
76 Vello Randmäe 1934
75 Zoja Väimla 1935
75 Emmi Alber 1935
73 Mihkel Rehberg 1937
73 Vilho Tammi 1937
73 Meinart Lukman 1937
73 Veljo Rand 1937
73 Jaanus Ird 1937
73 Eljo Vahna 1937
71 Vallut Roosna 1939
71 Eevi Saage 1939
71 Aino Põldma 1939
71 Ellen Lossi 1939
71 Aino Kivisaar 1939
71 Helju Männik 1939
71 Maimu Ambos 1939
70 Malle Jermolajev 1940
70 Viktor Nikolajev 1940

**Soovime palju õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus**

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et tema sünnipäev ja vanus avaldatakse, anda sellest teada vallalehe toimetajale telefonidel 329 5757 või 522 2294.

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

*Toatais päikesekiiri,
sületäis sooje sõnu,
peotäis kauneid lilli!*

Robin Kozlovski - 9. augustil
Mariliis Rotka - 13. augustil
Markus Lainemaa - 27. augustil
Karl-Gustav Villand - 27. augustil
Inriko Ingeroinen - 30. augustil
Meleena Danilova - 31. augustil

Rõõmsat meelt ja palju armastust!

Mälestame lahkunuid vallakodanikke

Aeg hetkeks peatub igaviku sillal

Elfriede Palmisto 04.03.1921 - 23.08.2010
Toivo Sepp 31.05.1951 - 25.08.2010

Baltic Agro AS võtab Väike-Maarjas, Ebaveres asuva lao meeskonda tööle

LAOJUHATAJA

Tööülesanded

- kauba komplekteerimine, pakkimine, väljaandmine ja laadimine
- kauba vastuvõtmine ja paigutamine, lao korrashoid
- ladustamise kavandamine ja korraldamine, inventuuride läbiviimine
- lao igapäevase töö korraldamine

Nõudmised kandidaadile

- hea õppimisvõime, täpsus ja ausus, otsustus- ja vastutusvõime
- hea suhtlemisoskus, koostöövõime meeskonnas
- keskharidus
- arvuti kasutamise oskus
- valmisolek teha füüsilist tööd
- töökogemus tõstuki ja laaduri käsitlemisel

Kasuks tuleb

- erialane töökogemus ja tõstukijuhi load
- võõrkeelte oskus

Omalt poolt pakume

- stabiilset töökohta toredas meeskonnas
- oskustele vastavat palka
- tööriietust.

Tööaeg täistööaeg, esmaspäevast reedeni 8.00-17.00
Tööle asumise aeg koheselt

Kandideerimise tähtaeg 15. september 2010.
Kandideerimiseks palume saata oma CV koos palgasooviga aadressile timo.parl@balticagro.ee või kirja teel märgusõnaga „Kaarma laojuhataja“.

Kontaktisik Timo Päril
Lisainfo telefonil 606 2260, 528 0567 või timo.parl@balticagro.com
Aadress Peterburi tee 44, 11415 Tallinn Harjumaa

